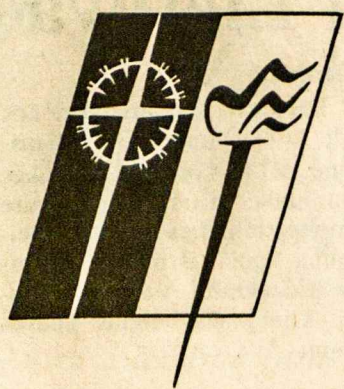

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 9 (2504) 1998 VASARIS-FEBRUARY 24 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA •

NUMERIO KAINA - \$1

Lietuva be lietuvių?

Visomis progomis ir formomis beveik visuose suėjimuose ir suvažiavimuose, patys Lietuvoje nebegyvendami, kur buvę, kur nebuvę, jau daugiau kaip penkiasdešimt metų kalba apie lietuvių išlaikymą.

KALBĖTI apie lietuvių pagalbą ir išbėgimą nėra sunku. Kas kita – bandyti tą opų klausimą judinti iš gilumos. Lietuvių tėvų vaikų kilmės atžvilgiu yra lietuvių. Mišrios santuokos vaikai savo prigimtimi yra mišrūs. Kokį poveikį ir vienams, ir kitiems, augantiems vaikams jų kilmė ar iš viso ji nedaug ką reiškia – turbūt jau nesuskaiciuojamą kiekį kartų buvo svarstyta išeivijoje. Derintas prie to dar ir kitas, būtent apsisprendimo, klausimas. Kas buvo ar nebuvo daryta, jautresnius išeivijos augintinius kaip koks sąžinės priekaištas nustoja persekioti. O kartais, kaip ir ką bedarytum, dar vis kažko trūksta, dar vis ne taip, ko tikėjosi augintojai, vadovai. Ne vienas šitokių ar panašių minčių sukuriuose nusivylęs savo pastangomis ir keistu likimu pasimeta. O tada kuo būti, kaip vadintis pasidaro pernelyg menkas klausimas, dėl kurio nebeapsimoka sau galvos kvaršinti. Geriausi atveju tada tautybė ar lietuvių tampa šventadienių ar laisvalaikio puošmena, išskirianti iš kitų draugų tarpo. Arba – tai maža bėda, nes lengvai galima be to apsieiti. Dažnam tėvynę palikusių tėvų vaikui, čia gimusiam ir užaugusiam, prie gyvenamojo krašto aplinkos neišvengiamai besiderinant ir jį praktiškai išliejant – nelengva atiduoti duoklę dar antram gyvenimui, tėvų ar senelių sukuriamam, iš tikrųjų vieninteliui, kuris pastaruosius dar šiaip taip patenkina.

KA BEKALBĖTI apie lietuvių, tą specifinį tautinį bruožą išeivijoje, kai pačioje Lietuvoje tautinis klausimas – tarsi praėjusių klaidų dešimtmečių dulkėmis apneštas – neaktualus, gal net daugeliui aiškiau net nesuprantamas, jokios praktiškos naudos neteikiantis, tartum iš viso nebereikalingas nei visuomeniniame gyvenime, nei švietimo sistemoje. Kokią tautos dalį yra apėmęs toks ar panašus požiūris, sunku šiandien būtų nustatyti. Viena aišku – jo šaknis glūdi sovietiniame mokyje, kuris arba neigia tautos sampratą, arba ją painioja su kitais dalykais. Tautinio sąmoningumo vieton komunistinis režimas bruko proletariato aukštumą, kūrė kažkokį pasaulio žmogaus idealą, ypatingai platinamą okupuotose kraštuose, kad būtų lengviau susidoro ti su pavergtaisiais. Po žiauraus fizinio naikinimo, susilaukusio pasipriešinimo, sekė dvasinis, daug patvaresnis ir paveikesnis, kurio padariniai dar ryškūs ir nepriklausomybės atgavus. Užtat ne vienam ir tautinis auklėjimas atrodo arba kaip griuvėsių atstatymas, arba kaip kažin koks naujas ir nereikalingas, gal net pavojingas priedas ramiam gyvenimui išlaikyti nurodant ir Bosnijos pavyzdį. Atrodo, kad tokių išvadų sekėjams užtektų išorinių žymių, prie jų pridėdant ir savąją kalbą, grynęsę ar svetimžodžiais užgožtą – kam svarbu? Bet tai jau aiški ir tyli slinktis į ango met iš Maskvos nuaidėjusią populiarią pranašystę: Lietuva bus, bet lietuvių nebus. Pačioje tėvynėje susyrvavus tautiškumui, kai pastarasis viešai jau lyginamas su atsilikusiu provincializmu, būtų naivu tikėtis, kad išeivijos augintiniai savo lietuviškumu lenktų Lietuvoje gyvenančius bendraamžius. Todėl lietuvių išlaikymas turi būti gliai prasmingas, sutiktas kaip neatskiriama gyvenimo dalis. Be šitokio ryžto gražūs norai, skambūs šūkiai ar tiksliai surašyti nutarimai mažai ką reiškia. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Negina žmogaus teisių

Garsus Kinijos politinis kalnys disidentas Wei Jingsheng nepatenkintas Kanados nesisitengimu ginti žmogaus teisių Kinijoje. Praeitais metais JAV pagalba jis buvo išlaisvintas, praleidęs 18 m. kėleivimuose už prieškomunistinę veiklą. Kanados ministeris pirmininkas Jean Chretien neprėmė pokalbiui Otavoje besilankančio Kinijos disidentu, tačiau pasimatė su Kubos valstybės tarybos vicepirmininku Carlos Lage.

Pernai Kanados iniciatyva buvo užvesti pokalbiai žmogaus teisių tema su abiem kraštais, tačiau Kanados užsienio reikalų ministeris Lloyd Axworthy teigia, jog su Kuba yra padaryta daugiau pažangos. Galbūt todėl, kad Kanada turi didesnę įtaką Kuboje, kuriai reikšminga prekyba su Kanada ir turizmas. Taip pat praėjusiais metais Kanada neparėmė JAV, Didžiosios Britanijos, Danijos ir kitų vakarų valstybių rezoliucijos, smerkiančios Kinijos veiksmus žmogaus teisių atžvilgiu.

Ontario Hydro naujasis prezidentas Ron Osborne, perėjęs iš pareigų Bell Canada bendrovėje, teigia, kad Bell ir Hydro galėtų daugiau bendra-

darbiauti sutaupant lėšas, atseit abi bendrovės savo "gamybą" teikia vienioms. Praėjusiais metais patyrė \$6.3 bln. nuostolių, Hydro bendrovei teko uždaryti 7 iš 19 branduolinių reaktorių (50% visos pagaminamos elektros) dėl jų nepriimtinos būklės. Pradėta 4 metų pertvarkos programa.

Hydro pelnas 1997 m. siekė tik \$254 mln. (1996 m. – \$572 mln.), nors prieš metus Hydro vadovybė numatė \$740 mln. pelno. Prie nuostolių prisidėjo \$50 mln. išlaidų dėl audros padarytos žalos Ontario rytuose sausio mėn. Hydro skola iš viso siekia \$31.1 bln. Ją garantuoja Ontario provincijos vyriausybė, kuri žada iki 2000 m. padalinti bendrovę į 2 dalis. Viena rūpinusi energetikos gamyba, o kita – jos tiekimu.

Ontario švietimo ministeris Dave Johnson pranešė, kad provincija paskoloms studentams skirs daugiau lėšų, tačiau pakilus nemokėjimo atvejams, sugriežtins taisykles jų gavimui. Jo teigimu, 1998-1999 m. iš viso paskoloms bus skiriama \$535 mln. – \$31 mln. daugiau negu šiemet.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 80-čio iškilnėse Toronte-Mississaugoje 1998 m. vasario 15 d. Anapilio salėje. Viršuje – Kanados, Lietuvos, Islandijos ir lietuvių organizacijų vėliavos. Žemiau – Lietuvos, Kanados ir kitų valstybių atstovai bei svečiai, kurių dalis pasakė sveikinimo kalbas. Nuotr. A. Simonavičius

Esame viena Lietuva

Vasario 16-sios minėjimas Toronte-Mississaugoje. Iškilmingos pamaldos lietuvių šventovėse. Pagrindinis kalbėtojas VYTAUTAS KAMANTAS – Pasaulio Lietuvių bendruomenės pirmininkas. Originali meninė programa, gausūs minėjimo dalyviai

J. ANDRULIS

Toronte-Mississaugos lietuvių Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 80-ją sukaktį atšventė vasario 15, sekmadienį. Prisikėlimo, Lietuvos kankinių ir išganymo evangelikų-liuteronų šventovėse buvo iškilmingos pamaldos, kuriose organizacijos dalyvavo su vėliavomis, jaunimas nešė aukas, buvo pasakyti šventieji pritaikyti pamokslai. Minėjimas įvyko Anapilio didžiojoje salėje Mississaugoje, kur dalyvavo 600 su viršum žmonių.

Jis buvo pradėtas vėliavų įnešimu ir Kanados himnu. Programos vadovė Aušra Karkienė pakvietė kleboną kun. Augustiną Simanavičių, OFM, sukalbėti invokaciją. Tylos minutę pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę ir sudainuota jautri daina "Kur Nėmūnas jaunų dienų".

Savųjų ir svečių sveikinimai

Lietuvos garbės konsulas Haris Lapas, tardamas sveikinimo žodį, pabrėžė, kad Lietuvos ūkinis gyvenimas sparčiai gerėja, teikdamas patikimesnių galimybių Lietuvai įsijungti į Vakarų Europos struktūras. Konsulas taipogi įteikė Atminimo ženklus Vladimirui Stabačinskui ir Petriui Būtenui, kovojusiems prieš sovietus. Abiejų vardu padėkos žodį tarė Vl. Stabačinskas. Algirdas Vaičiūnas, KLB valdybos pirmininkas, anglų kalba supažindino svečius kita-

kalbėmis su Lietuvių kovomis už nepriklausomybę, dėkojo už jų dalyvavimą, o lietuvių kalba kvietė dalyvius neužgesinti meilės savo širdyse Lietuvai. Jis taipogi paprašė prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo (premiijos mecenatas) pirmininką dr. Silvestrą Čepą KLB skiriamą visuomenininko-kultūrininko premiją įteikti Sofijai ir Vytautui Balsevičiams iš Otavos.

Minėjime dalyvavo iš Lietuvos seimo nariai: pirmininko pavaduotojas ir ryšiams su Kanada grupės vadovas dr. Feliksas Palubinskas, užsienio reikalų komiteto pirmininkas Mečys Laurinkus, užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Rimantas Dagys, užsienio reikalų komiteto bei Šiaurės Atlanto sąjungai delegacijos narys Audronius Ažubalis.

Grupės vardu kalbėjo dr. F. Palubinskas. Pirminė pirmąsias nepriklausomybės kovas, partizanų svariąsias pasiaukojimą, disidentus, pogrindžio spaudą. Pagaliau, susikibus rankomis Baltijos kelyje, su dainuojančia revoliucija buvo vėl laimėta laisvė. Kova dar nebaigta – nepriklausomybę reikia įsitvirtinti visose valstybinio gyvenimo srityse. Mes visi – Lietuvoje ir už jos ribų – esame atsakingi už valstybės saugią ateitį.

Lietuvos seimo pirmininko Vytauto Landsbergio vardu sveikino Mečys Laurinkus, pažymėdamas, kad gyvenimas Lietuvoje nestovi vietoje, eina pir-

myn. Nors partijos stipriai pasigindė, bet vieningai sutaria vienu klausimu – Lietuva turi keliauti Vakarų Europos kryptimi. Raštu sveikino Lietuvos ambasadorius Kanadoje dr. Alfonsas Eidintas.

Kanados ministerio pirmininko J. Chretien vardu sveikino parlamentarė S. Bulte, Ontario provincijos premjero M. Harris – D. Lawson, Ontario parlamento narė, Toronto miesto – tarybos narė G. Lindsay Luby. Dar minėjime dalyvavo federacijos parlamentarai S. Assadourian, S. Mahoney, Toronto miesto tarybos atstovė E. Brown, JAV konsulas S. Wasylko, lenkų konsulato atstovas V. Vyentzkofsky, Latvijos federacijos Kanadoje vicepirm. V. Zarinš.

Pagrindinė kalba

Su paskaitininku trumpai supažindino programos vadovė Aušra Karkienė. Vytautas Kamantas iš profesijos inžinierius, pasižymėjęs ligoninių ir universitetų statybose. Plačiai reikšėsi lietuviškoje veikloje. Šiuo metu Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas.

Pirmiausia paskaitininkas anglų kalba kreipėsi į Kanados valdžios atstovus, prašydamas pagalbos, kad Lietuva taptų ŠAS(NATO) ir Europos sąjungos narėmis. Lietuvių kalba taipgi ragino tautiečius susisiekti su rajonų parlamentais ir (Nukelta į 2-tą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Vasario 16-oji Lietuvoje

Vasario 16-tą Lietuvoje buvo minimas valstybės atkūrimo 80-metis. Sostinėje Lietuvos vadovai padėjo gėlių prie Nepriklausomybės Akto signatarų ir savanorių kapų, vyko karių paradas, iškilmingas seimo posėdis, vakare – minėjimas Operos ir baletu teatre. Minėjime dalyvavo Lenkijos ir Latvijos vadovai Aleksandr Kwasniewski ir Guntis Ulmanis.

Savo kalboje šia proga Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas apibūdino dabartinę Lietuvos ekonominę ir politinę būklę, pareiškė, jog politinis skaldymasis "turi būti baigtas vardan Lietuvos ateities", nes bendravimo kultūra ir politinė santarvė Lietuvos žmonėms padėtų greičiau įveikti ekonomines ir socialines problemas.

Vasario 18 d. Vilniuje Svečių namuose valdančioji seimo koalicija atskirai šventė valstybės atkūrimo 80-metį. Ta proga taipgi seimo rūmuose buvo surengta paroda, kurioje rodomos nuotraukos apie partizanus ir jų laikraščių (*Laisvės varpas*, *Laisvės kova* ir *Partizanų šūviams aidinti*) originalai bei kovų relikvijos, praneša ELTA.

Lankėsi Švedijos ministerė

Vasario 2 d. Vilniuje viešėjo Lena Hjelm-Wallen, Švedijos užsienio reikalų ministerė, praneša BNS. Susitikime su Lietuvos URM Algirdu Saudargu buvo aptarta JAV-Baltijos valstybių charta ir dvišalis bendradarbiavimas. Ji taip pat susitiko su užsienio ir Europos reikalų komitetais bei naujai išrinktu prezidentu Valdu Adamkumi, su kuriuo buvo kalbėta apie Lietuvos stojimą į Europos sąjungą ir ŠAS, Baltijos ir Šiaurės kraštų bendradarbiavimą. Lietuvos santykius su Rusija bei aplinkosaugos klausimus ir ekonominis ryšius su Švedija.

Ministerė teigė, kad Švedija remia Lietuvos pastangas stoti į Europos sąjungą. Jai didelį įspūdį padarė Lietuvos padaryta pažanga, tačiau dar reikalinga daug darbo pasivyti 5 Vidurio Europos valstybes, kurios jau buvo pakviestos pradėti derybas. L. Hjelm-Wallen tvirtino, kad investavimo Lietuvoje domisi daug švedų firmų, jų tarpe teikėsi ir telekomunikacijų firmos.

Susitikimas su EK vadovu

Kaip praneša "Lietuvos aidas", Europos komisijos atstovas Vilniuje, ambasadorius Henrik Schmigelow vasario 2 d. sukvietė spaudos konferenciją su užsienio reikalų ministeriu Algirdu Saudargu aptarti Europos sutarties įsigaliojimą. Nors Lietuva dar nebuvo pakviesta pradėti derybas su Europos sąjunga (ES), sutartis garantuoja, kad Lietuvai nebus atimta įstojimo galimybė, o taip pat jai bus leidžiama dalyvauti ES programose. Jau nuo š. m. sausio 1 d. pa-

naikinti tarifai Lietuvos tekstilės prekybai su ES kraštais. Taip pat Lietuva per pusę sumažino importo tarifus daugeliui ES kraštų gaminams, pagal nustatytą tvarką.

Dalyvaus pratybose

ELTA skelbia, kad Lietuva ir kitos ŠAS (NATO) bendrininkės pirmą kartą lygiomis teisėmis dalyvaus sąjungos krizių valdymo pratybose. Vasario 12 d. savaitės trukmės mokymai prasidėjo ŠAS būstinėje Briuselyje bei visose dalyvaujančiose valstybėse. Lietuva tokiose pratybose jau dalyvavo pernai, bet tada "Bendradarbiavimo taikos labui" programos kraštai turėjo stebėtojų teises ir išjungė tik civilinės saugos mokymus, o šiemet jau buvo įtraukiami ir taktiniai darbai.

Pratybose dalyvauja ŠAS valstybės, "Bendradarbiavimo taikos labui" programos kraštai ir tarptautinės organizacijos. Lietuvai atstovauja dvi darbo grupės, rašo ELTA. Pagrindiniame štabe Briuselyje dirba Lietuvos ambasados Belgijoje ir nuolatinės misijos ŠAS diplomatai bei Civilinės saugos departamento pareigūnas, o Vilniuje – Užsienio reikalų bei krašto apsaugos ministerijų atstovai.

Nauji diplomatiniai paskyrimai

Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas ambasadoriumi Suomijoje paskyrė savo patarėją užsienio politikos klausimais Nerį Germaną. Jam suteiktas nepaprastojo ir įgaliojimo ambasadoriaus rangas. Iš tų pareigų atšauktas Petras Auštrevičius dabar vadovaus užsienio reikalų ministerijos Europos integracijos departamentui.

Ambasadoriumi Švedijoje paskirtas buvęs Lietuvos ambasados Prancūzijoje ekonomikos patarėjas Vytautas Naudužas, buvęs Lietuvos atstovas Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje.

Tragedija Širvintų rajone

Vasario 15 d. Širvintų rajone, Draugių kaime ūkininkas Leonardas Zaviatoničius nušovė 8 žmones ir du sužeidė. Gyvi liko tik du penkių sodybų kaimo gyventojai.

Kaip rašo "Lietuvos rytas" vasario 17 d., rajono policijos komisaras teigė, kad L. Zaviatoničius buvo medžiotojas, pernai pasitikrinęs sveikatą, kaip privalo kas 3-ji metai daryti ginklus turintys asmenys. Nors tuo laiku nieko įtartino nebuvo pastebėta, manoma, kad jis žudė dėl psichikos sutrikimo. Jis buvo atskraustęs iš Vilniaus prieš 5 m., buvęs sužalotas per eismo nelaimę Gudijoje. Jo artimieji žinojo, kad jam "kartais vaidendavosi".

Vasario 18 d. suaudytieji buvo palaidoti. Vyriausybė paskyrė 16 000 Lt. artimiesiems laidotuvių išlaidas atlyginti. RSJ

Šiame numeryje

Lietuva be lietuvių?

Kai kam tautinis auklėjimas atrodo kaip griuvėsiai

Esame viena Lietuva

Vasario 16-sios minėjimas Toronte-Mississaugoje

Amerikosostas Baltijos valstybėms

Pasirašyta JAV-Baltijos valstybių partnerystės chartija

Lietuva iš arti XIII

Nemuno pakrančių istorinės vietovės

Naujojo prezidento užmojai

Valdas Adamkus susitiko su Čikagos lietuviams

Santvarka raštai į dienos šviesą

Kaune spausdinamas rašytojo kūrybinis palikimas

Lietuviško architektūros puoselėtojas

Architekto Jono Muloko darbai išeivijoje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, mėnė – \$52, garbės – \$62. Oro paštu į užjūrius – \$135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TZ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Marijampolėje 1998.I.27 paminėtos Palaimintojo Jurgio Matulaičio 71-osios mirties metinės. Mišios atnauštos sekmadienio tvarka prokatedroje. Prieš pat 13 v. prie šventoriaus vartų buvo daugybės tikinčiųjų, būrio kunigų ir klebono K. Briliaus pasitiktas naujasis Šv. Tėvo nuncijus Baltijos kraštams arkivyskupas Erwin Josef Ender. Presbiterijoje į Šv. Sosto pasiuntinį kreipėsi Vilkausko vyskupas J. Žemaitis. Jis pabrėžė žmonių pamaldumą Palaimintajam ir tai, kad šis susibūrimas stiprins ryšį nugalėti sunkumus. Gydamos žaizdos, kurias padarė okupacija. Atstatyta ar pastatyta 10 šventovių, 3 koplyčios. Vyskupijoje veikia 8 seserų kongregacijos ir marijonų vienuolija. Pedagoginėje mokykloje ruošiami tikybos mokytojai ir vargūnininkai. Džiugina katalikiška mokykla, darželis "Želmenėliai", "Caritas", Vysk. M. Valančiaus blaivystės sąjūdis, 76% moksleivių lanko tikybos pamokas.

Sumai lotyniškai ir itališkai vadovavo Nuncijus. Koncelebravo 5 vyskupai, keli prelatai, kanauininkai, kunigai. Arkivyskupas pasakė pamokslą itališkai, vertė marijonų provinciolas Vyt. Brilius, MIC. Atsileisti Palaimintojo nuopelnai, šventumas, veiklumas, pasiaukojimas, ryštas "blogi nugalėti gerumu". Nors ir darbo diena, prokatedroj žmonių buvo kaip per atlaides. (J. Šalčiūnas)

Vilniuje Krikščionių vienybės savaitę sausio 24 d. Šv. Kazimiero šventovėje vainikavo ekumeninės pamaldos, kurioms vadovavo keturi katalikų kunigai – Antanas Saulaitis, SJ, Algimantas Gudaitis, Julius Sasnauskas, OFM, Mykolas Sala, SJ, iš Niujorko ir liuteronų kunigas Valdas Aušra. Pamaldų metu buvo giedamos giesmės, kalbamos bendros visiems krikščionims maldos. Liuteronų kunigas V. Aušra savo pamoksle ragino neužsidaryti, bet tarnauti visų krikščionių bendruomenės labui ir parodyti pasauliui, kaip reikia gyventi.

Šiaulių vyskupijoje sausio 10 d. įsteigta "Caritas" organizacija. Steigiamasis suvažiavimas pradėtas Mišiomis, kurias katedroje aukėjo vysk. Eugenijus Bartulis. Pasak vyskupo, ši organizacija koordinuos vyskupijoje visų parapijų bendruomenių veiklą. "Caritas"

A+

NINAI PREIBIENEI

amžinybėn iškeliavus,

seserį ELENA SERGAUTIENĘ, brolių VLADA ŠALTMIRĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

krikšto duktė Ramunė, Petronėlė Stočkienė

MIELAM TĖVUKUI

a.a. JUOZUI MITKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame žmoną DANĄ, dukrą VIOLETĄ ir sūnų GIEDRIŲ bei visus artimuosius.

Jūs, brangus Tėvukai, esate mūsų mintyse ir šią sunkią šeimai valandą mes esame su Jumis –

vaikaitė Nida Gedgaudaitė-Slapšienė, Mykolas Slapšys, provaikaitė Vaiva Slapšytė

Baltijos valstybių ir JAV-bių bendradarbiavimo sutarties pasirašymo iškilmėje Vašingtone 1998.I.16 dalyvavęs gausus lietuvių būrys

Amerikos mostas Baltijos valstybėms

JAV ir Baltijos valstybių partnerystės chartija, pasirašyta Vašingtone 1998.I.16

JUOZAS VITĖNAS

Vašingtone sausio 16 d. buvo iškilmingai, dalyvaujant užsienio diplomatomas, Amerikos ir Lietuvos aukštiesiems pareigūnams bei Amerikos lietuvių atstovams, pasirašyta "Jungtinių Amerikos Valstijų, Estijos Respublikos, Latvijos Respublikos bei Lietuvos Respublikos partnerystės chartija". Ją pasirašė šių keturių valstybių prezidentai po daugiau nei metus trukusių pasitarimų, ruošiant chartijos tekstą. Baltijos valstybės norėjo kad JAV šią chartiją pasirašytų su kiekviena jų atskirai, bet JAV nesutiko, nes jos laiko Baltijos valstybes vieno regiono šalimis.

Partnerystės chartija yra ne kas kita, kaip iškilmingas pareiškimas ar deklaracija, neturinti jokios teisinės privalomos galios. Tai iš tikro yra ją pasirašiusių šalių moralinis įsipareigojimas laikytis sutartų nuostatų.

Ižanga

Kaip paprastai tokie iškilmingi pareiškimai, taip ir partnerystės chartija pradeda ižangą, kurioje trumpai išdėstomi principai bei chartijos dalyvių pažiūros. Joje sakoma, kad chartijos dalyvės vienija vizija taikios ir vis labiau integruotos Europos, kurioje nėra padalinimo linijų, išpažįstama demokratija, teisinė valstybė, laisvoji rinkta ir gerbiama visų žmonių teisės bei pagrindinės laisvės; pripažįstama istorinė galimybė sukurti naują Europą, kurioje visos valstybės yra saugios savo tarptautiniu požiūriu pripažintų sienų ribose, gerbia visų transatlantinės bendrijos narių nepriklausomybę bei teritorinį vientisumą. Pažymima, kad nuo 1922 m. nuolat palaikomi draugiški santykiai tarp JAV ir Baltijos respublikų, kad JAV niekada nepripažino prievartinio Baltijos šalių inkorporavimo į TSRS 1940 m. Taip pat pripažįstamas didžiulis Baltijos šalių išeivinių indėlis į JAV daugialypę etninę kultūrą.

Po ižangos seka keturi skirsniai: partnerystės principai, integracijos įsipareigojimai, bendradarbiavimas saugumo bei ekonomijos srityje, JAV ir Baltijos

Šalių santykiai.

Pirmame skirsnyje teigiama, kad JAV yra tikrai, tvirtai ir pastoviai suinteresuotos Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybe, suverenumu, teritoriniu vientisumu ir saugumu, kad jos nuoširdžiai sveikina jas sėkmingai atgavusias laisvę ir vėl užėmusias teisėtą vietą tarptautinėje bendrijoje; pabrėžiama, kad partneriai bendrai įsipareigoja vykdyti Jungtinių tautų chartijoje išdėstytus principus bei įsipareigojimus ir laikytis tikslų bei nuostatų, numatytų Helsinkio Baigiamajame akte ir vėlesniuose Europos saugumo bei bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) dokumentuose.

Baltijos valstybės, manydamos, kad geros kaimynystės santykiai yra transatlantinės bendrijos bendro saugumo ir pastovumo pagrindas, patvirtina savo ryšų toliau plėtoti dvišalius ryšius tarpusavy ir su kaimyninėmis valstybėmis.

Tarptautinės struktūros

Skirsnyje apie integracijos įsipareigojimus sakoma, kad partnerės, besiremiamos bendra nedalomis ir laisvos Europos vizija, skelbia: bendras jų tikslas yra visiškai Estijos, Latvijos ir Lietuvos įjungimas į Europos ir transatlantinės politinės, ekonominės, sauginės ir gynybinės institucijas. Europa nebus visai saugi, jeigu nebus saugios Estija, Latvija ir Lietuva. Partnerės taip pat pripažįsta principą, suformuluotą ESBO dokumentuose, kad kiekviena valstybė turi neatimamą teisę į individualią ir kolektyvinę savigną bei teisę laisvai pasirinkti savo saugumo priemones, įskaitant atitinkamų sutarčių sudarymą. Pritariama gyvybiškai svarbiu vaidmeniui, kurį atlieka ESBO, ES, VES, ŠAS ir kitos struktūros, siekiant bendro partnerių tikslo – integruotos, saugios ir nepadalytos Europos. Estija, Latvija ir Lietuva patvirtina, kad jų tikslas – tapti visų europinių ir transatlantinių institucijų, įskaitant Europos sąjungą (ES) ir ŠAS (NATO), pilnateisėmis narėmis. Partnerės yra įtikinusios, kad ŠAS plėtra padidins saugumą JAV, Kanados ir visų Europos šalių, įskaitant tas valstybes, kurios dar nėra pakviestos tapti

narėmis arba kurios šiuo metu nėra suinteresuotos naryste.

JAV sveikina Estijos, Latvijos ir Lietuvos siekius, remia jų pastangas įstoti į ŠAS ir patvirtina savo nuomonę, kad ŠAS dalyvės gali tapti narėmis, kai kiekviena narystės siekianti šalis įrodys esanti pajėgi, nori prisijungti su naryste susijusius įsipareigojimus bei atsakomybę, ir kai ŠAS nutars, kad tų valstybių įstojimas padės Europos pastovumui bei strateginiams interesams. JAV pakartoja savo nuomonę, kad ŠAS plėtra yra nuolat vykstantis procesas, tikisi tolimosnio plėtimosi ateityje ir yra įsitikinusi, kad ŠAS darys bus atviros naujos narės, kad pirmosios narėmis tapti pakviestos šalys nebus paskutinės.

Chartijos dalyvės pabrėžia, kad jos yra suinteresuotos demokratiska bei pastovia Rusijos pažanga, remia susiprėjusius ŠAS ir Rusijos ryšius kaip svarbiausią naujos ir taikios Europos vizijos elementą.

Saugumo srityje

Skirsnyje apie bendradarbiavimą saugumo srityje sakoma, kad partnerės, jei viena jų nuspręs, kad iškilo grėsmė arba pavojus jos teritoriniam vientisumui, nepriklausomybei ar saugumui, tarsi tarpusavy ir su kitomis šalimis. JAV remia Baltijos šalių pastangas užtikrinti teisėtus jų gynybinius poreikius, įskaitant karinių pajėgų plėtrą. Pažymima, kad partnerės ir toliau plės gynybines pastangas: Baltijos taikos palaikymo batalioną (BALTBAT), Baltijos eskadrą (BALTRON), Baltijos oro erdvės kontrolės tinklą (BaltNet). Šios pastangos aiškiai liudija praktinį bendradarbiavimą, didinantį Baltijos šalių bei transatlantinės bendrijos saugumą.

Ekonominiai įsipareigojimai

Skirsnyje apie ekonominių bendravimą sakoma: partnerės įsipareigoja toliau vadovautis laisvosios rinkos gairėmis kaip geriausia priemone patenkinti savo žmonių medžiaginius poreikius. JAV vertina pažymėtiną pažangą, kurią jų Baltijos partnerės padarė, vykdydamos ir plėtodamos ekonomines reformas pereinant į laisvos rinkos ekonomiką; pažada joms padėti įsijungti į pasaulinę ekonomiką. Partnerės pradės reguliarius pasitarimus plėsti bendradarbiavimą ir įvertinti pažangą ekonomikos, prekybos, investicijų ir kitose susijusiose srityse.

Skirsnyje apie JAV ir Baltijos valstybių santykius sakoma: partnerės, besiremiamos bendra draugystės ir bendradarbiavimo istorija, iškilmingai patvirtina savo įsipareigojimą tęsti turtingą ir dinamišką Baltijos-Amerikos partnerystę XXI amžiuje. Siekdamas toliau stiprinti šiuos ryšius, partnerės įsteigė Partnerystės komisiją, kuri posėdžiaus kartą per metus ar pagal reikailą, peržiūrėdama dvišalių pasitarimų rezultatus ekonomikos, gynybos ir kitose srityse, apžvelgęs padarytą pažangą įgyvendinant šios chartijos tikslus.

Minimoji chartija yra ilgas dokumentas. Čia paminėti tik svarbesni jos nuostatai.

Esame viena Lietuva

(Atkelta iš 1-mo psl.)

juos įtikinti, kad reikia pagelbėti Lietuvai, jog ji būtų saugi.

Prisiminė prieš 40 metų gimusių organizuotą Pasaulio lietuvių bendruomenę. Su malonumu pažymėjo, kad šios bendruomenės pirmieji pirmininkai buvo iš Kanados Jonas Matulionis ir dr. Juozas Sungaila. Bendruomenės ženkluką taip pat sukūrė Kanados lietuvis dail. Telesforas Valius. Kanados lietuviai ir jaunoji karta sėkmingai, pasak paskaitininko, darbuojasi bendruomeninėje veikloje. Tik ragino, kad stipresnės bendruomenės ateitų į talką silpniesiems.

Taip pat reikalinga mūsų visų parama dabartiniai Lietuvos valdžiai, kad ji galėtų įtvirtinti krašto saugumą. Išeivijų parama turėtų būti be išlygų. Turime mylėti Lietuvą tokią, kokia ji yra. Mes sudarome vieną Lietuvą. Kritika turėtų būti objektyvi, nuosaiki ir nepikta. Reikia daugiau optimizmo. Gerai nusiteikus, jaukliau gyventi ir galima pasiekti geresnių rezultatų.

Meninė dalis

"Kaip neužtenks upės bėgimo ir niekada nesustabdysi ramiai ir kantriai banguojančio Nemuno, taip nesustabdysi lietuvių troškimo būti laisvu". Taip pradėta žodžio, dainos, šokio muzikos pynė "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka". Ji apima tris svarbiausias Lietuvos istorines datas: Lietuvos valstybės įsikūrimas – karalius Mindaugas (1236); Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas – lietuviškoji mokykla (1918); Lietuvos nepriklausomybės atstatymas – dainuojanti Lietuva (1990).

Kiekvienas laikotarpis buvo apibūdinamas tam laikui skirtais skaitiniais. Juos sukūrė Nijolė Benotienė, o meniškai atliko Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė ir Mykolas Slapšys.

Šokio, dainos ir muzikos programos dalį išpūdingai atliko visuomenei žinomi ir populiariai meniniai vienetai: Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras", vadovaujamas Ritos Karasiejeienės ir Gintarės Sinkaitės, su kaimo kapela – Teodoras Pabrėža – birbynė, Valdas Ramanaukas – akordeonas, Juozas Balaišis – bosinės kanklės; Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės ir akompanuojamas Editos Morkūnienės; Toronto Maironio mokyklos kanklininkės, vadovaujamos Žibutės Janėliūnienės ir Julijos Adomonytės.

"Gintaras" pašoko šiuos šokius: "Mano protėvių žemė", "Kurapkytė", "Malūnėlis", "Aras" sudainavo: "Mano gimtinė", partizanų daina "Vienlankis grytelis", "Žemė Lietuvos". Kanklininkės atliko savo vaidmenį.

Atitinkamoje programos dalyje buvo paskaitytos ištraukos iš H. Nagio poezijos "Vilniaus" baladė. Pabaigai buvo atlikta išpūdinga ir jaudinanti daina iš šokis "Brangiausias spalvos". Nulaidėjo ilgi padėkos plovimai. Birbynininkas Teodoras Pabrėža, kanklininkės Žibutė Janėliūnienė ir Julija Adomonytė davė programai muzikinį toną. Programą režisavo ir derino Nijolė Benotienė, Vincas Piečaitis, Juozas Karasiejus. Sklandžiai minėjimui vadovavo Aušra Karasieje. Programos kūrėjai, vadovai ir atlikėjai užsitarnauja visuomenės įvertinimo, pagarbos

ir padėkos.

Pabaigai visiems padėkos žodį tarė Danutė Garbaliuskienė, KLB Toronto apylinkės pirmininkė. Ji taipogi perskaitė nuo visų minėjimo dalyvių sveikinimą naujai išrinktam Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Diplomatinis priėmimas

Po minėjimo Parodų salėje vyko diplomatinis priėmimas, kuriame dalyvavo kviešti svečiai iš 14 valstybių generaliniai konsulai. Priėmimas vyko nuo 6.30 v.v. iki 8 v.v. Per vaišes grojo styginis kvartetas. Priėmimą surengė Lietuvos garbės generalinis konsulas Haris Lapas ir KLB Toronto apylinkės valdyba. Konsulus priiminėjo garbės generalinis konsulas Haris Lapas ir Gražina Lapienė. Jiems talkino studentė, apsiėmusi tautiniais drabužiais, Rūta Tumosaitė.

Kiti renginiai

Skaudų "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai Vasario 16-ją šventė vasario 8, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos vyko Lietuvos kankinių šventovėje. Pamokslą pasakė prel. Jonas Staškevičius, išskeldamas skaudų šūkių reikšmę. Mišių skaitymus skaitė ir aukas nešė skautai. Po Mišių – iškilminga sueiga Anapolio Parodų salėje. Buvo atlikti pranešimai, apdovanojimai, laipsnių suteikimai.

Toronto Maironio mokykla Nepriklausomybės šventę minėjo vasario 14, šeštadienį, mokyklos auditorijoje. Buvo įneštos vėliavos. Mokyklos vedėja Giedrė Paulionienė tarė įvadinį žodį. PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, pats kadaise buvęs mokytoju, pasveikino mokytojus ir mokinius bei gražiai pakalbėjo. III ir IV skyriaus mokiniai padainavo. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Pensininkų "Vilnius" rūmuose Vasario 16-ji paminėta vasario 16, pirmadienį. Invokaciją sukalbėjo kun. Augustinas Simanavičius. OFM. Kalbą pasakė Vytautas Kamantas, PLB valdybos pirmininkas. Pranciška Narušienė skaitė savo kūrybos eilėraštį. Pensininkų choras "Daina", vadovaujamas muz. L. Turūtaitės, padainavo keletą dainų. Minėjimas baigtas Tautos himnu. Po to vyko vaišės.

Radiojo valandėlė "Tėvynės prisiminimai", vadovaujama Violetos Laurinavičienės Vasario 16-ją paminėjo vasario 15, sekmadienį. Klausytojai buvo supažindinti su Lietuvos istorijos svarbiausiomis datomis, stipriai pažymėta, kad lietuvis niekad neišsižadėjo laisvės. Buvo atstatytas Lietuvos valstybingumas 1918 m. vasario 16 d. ir vėl pakartotas po sovietinės okupacijos 1990 m. kovo 11 d. Buvo transliuojama tradicinė patriotinė lietuvių muzika. Valandėlė baigta Tautos himnu.

1997 metų visuomeninės veiklos premija įteikta VYTAUTUI BALSEVIČIENEI iš Otavos per Vasario 16 iškilmes Toronte. Ją paskyrė KLB-nė, įteikė jos pirmininkas ALGIS VAIČIŪNAS. Premiją finansuoja Toronto Priskikimo parapijos kredito kooperatyvas Ntr. A. Simonavičiaus

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų) Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

A+

EUGENIJAI SAGEVIČIENEI

mirus,

jus vyrą ADOLFĄ SAGEVIČIŲ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Rasa Mažeikaitė, Kanados lietuvių muziejaus-archyvo vedėja

BUVUSIAI CHORO NAREI

a.a. EUGENIJAI SAGEVIČIENEI

iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame liūdesy likusius jos vyrą ADOLFĄ, visą šeimą ir artimuosius –

Lietuvos kankinių parapijos choras

A+

EUGENIJAI SAGEVIČIENEI

mirus,

vyrą ADOLFĄ, sūnų JONĄ, dukrą KRISTINĄ su šeima ir marmytę O. PAKALNIENĘ nuoširdžiai užjaučiame –

Birutė ir Antanas Matulaičiai

Kelionės įspūdžiai

LIETUVA IŠ ARTI XIII

JUOZAS ŽYGAS

Devintajame forte

Pro nurodytas duris ėjome silpnai apšviestu koridoriu į vidų. Storos gelžbetoninės sienos, tai ir saulėtą dieną viduje yra vėsu. Kadangi vyksta jau mano minėti kažkokie darbai, tai lankytojams tėra skirti 4 kazematai – forto igulai skirtos patalpos. Viename kazemate tebebuvo paliktos lovos su čiužiniais. Daugeliui galbūt tai darytų pritrenkiantį įspūdį. Kadangi turėjau laimės svečiuotis Lukiškių rūsyje, tai pagal mane tos lovos “prabangą” reiškė, nes lovų mes iš viso neturėjome. Ir net visų prisiminimuose išgarsintos “parašės” neturėjome. Viename kazemate buvo iškabintos nuotraukos tų lietuvių, kurie gelbėjo žydus.

Lietuviški įrašai

Sienose buvo gal su vinimi išbraižytos pavardės. Buvo ir rašalai (neleistina prabanga) padaryti įrašai. Kas svarbiausia, buvo gana daug lietuviškų pavardžių. Kai kurie įrašai nurodė ir iš ku-

Holokausto paminklas prie Devintojo forto Kaune. Nuotraukoje – rašinio autorius JUOZAS ŽYGAS

rios vietovės tie asmenys buvo. Taip pat buvo gana daug prancūziškų įrašų. Gaila, neturėjau jį užsirašyti. Visuomet, kaip neatskiriamą dalį, turiu porą šratinukų ir blanknotą ar popieriaus. O dabar nieko neturėjau.

Be mūsų, buvo dar pora lankytojų. Anais laikais IX-tas fortas visiems turistams buvo beveik privaloma vieta, kurią turėjo aplankyti. Bet tai, ką mes matėme, mano manymu, buvo tik maža dalelė, dėl ko čia turistai ir aukšti svečiai buvo vėžami. Tad mes gana greitai viską apžiūrėjome. Padariau gal aštuonetą nuotraukų, ir palikome šią liūdnai pagarsėjusią vietovę.

Nevertina savo gaminius

Mano globėjas turėjo reikalų Jonavos gatvėje. Dabar ta gatvė jau beveik neatpažįstama. Pirmiau buvo tik siaura ir nešvari gatvelė, kelios mažos lentpjūvės, “Makabi” stadionas, žydų amatų mokykla. O dabar – plati prekybos gatvė. Kur mes važiuojame, buvo didelė prekyba. Nemaža būtų ir amerikietišku mastu. Bet vardas Amerikoje netiktų, būtent “Senukai”. Aš savo bičiuliui sakiau, kad Amerikoje tai būtų verslo savižudybė. Tai maždaug “Scars” tipo krautuvė, tik neturi aprangos ir avalynės skyrių. Bet galima gauti beveik visko, ko reikia namų remontams, pagerinimams ar statyboms. Šaldytuvų skyriuje daug įvairiausių firmų šaldytuvų. Ieškojau “Snaigės” Alytaus gamybos šaldytuvo. Tai tik porą visai į nuošalį nustumtų radau. O “Šilelio” televizijos niekur Lietuvoje neteko matyti. Mano išvada: kol žmonės to nesupras, kad reikia “savo krašto gaminius pirkti”, tai jokia valdžia stebuklų nepadarys!

Pirkėjai turėtų pagalvoti, kad su kiekvienu šaldytuvu 600-800 dol. į užsienį važiuoja. Todėl ir nenuostabu, kad metinis užsienio prekybos deficitas viršija 4 milijardus litų. Prieš karą kasmet Lietuvos eksportas viršijo importą. Tai buvo dėl to, kad

Rašinėlio “Kodėl aš noriu būti kredito unijos nariu” dalyviai Kaune. Dešinėje – kredito unijų darbuotojos REGINA PIEČAITIENĖ ir ASTA DIRMAITĖ (kraštinė). Vaikai – iš Šiaulių, Lazdijų ir Marijampolės

valdžia nebuvo vadelių paleidusi. Ir iš valdžios pusės buvo skatinimas, kad pirktų savus gaminius. Tuo tikslu buvo pašto antspaudai: “Pirkime savo krašto gaminius”. O dabar, eidami į Europos sąjungą, visas vadeles paleido.

Toje krautuvėje ilgai negaišdami, rengėmės namo važiuoti. Išeidamas pastebėjau keletą uniformuotų sargybinių. Reiškia jie už apsaugą mafijai nemoka. Jau buvau seniau girdejęs, kad stambių verslų mafija neliečia. Tik nežinau, ar dėl to, kad jie yra per didelis kšnis apžioti ar todėl, kad juos jų žmonės valdo?

Nemuno pakrantėmis

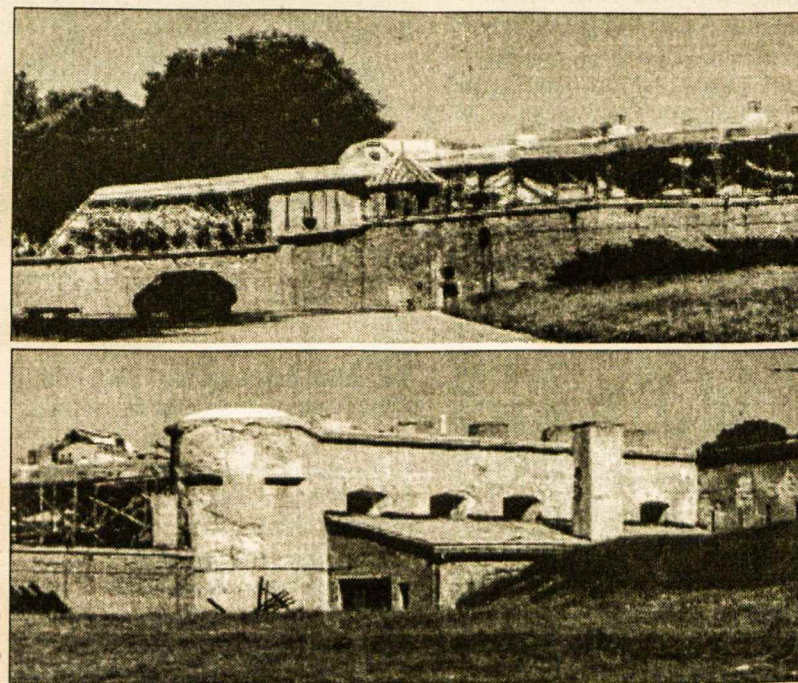
“Senukas” palikė beveik už dešimt minučių buvome namuose. Šiek tiek užkandus, mano bičiulis sako: “Gal važiuojame panemuniais pasižvalgyti, nes vis tiek į Vilkiją turiu važiuoti.” Man antrą kartą minėti nereikėjo, nes Lietuvoje lankausi ne tam, kad prie stalų sėdinėčiau. Man tereikėjo pasiimti rašymo priemonės. O mūsų kelionės priežastis – mūsų buvusi bendrakovė, mano bičiulio dukrelė. Ji norėjo savo draugę aplankyti. Mano bičiulio erdvi sodyba yra tolimiausio priemiesčio pačiame gale, todėl gana greitai atvažiuojame prie Raudondvario,

bet jį neužsukome. Važiuojame keliu, kuris ejo Nemuno pakrante. Jau gana daug sykių teko Nemuną matyti. Susidariau nuomonė, kad Nemune ne tik žvejyba, bet ir laivyba-beveik nebevyksta, nes žemiau Kauno HES užtvankos neteko jokio laivo, laivelio, baidoko, baidarės matyti. Pravažiuojame pro kitoje Nemuno pusėje stovinčią Zapyškio šventovę.

Šios Nemuno pakrantės per 200 metų matė beveik visos Vakarų Europos riterių įsiveržimus, kovas ir gaisrus. Tai buvo lietuviška Maginot linija, tik, žinoma, 600 metų anksčiau. Ir vokiečiai dešiniajame Nemuno krante, išskyrus žemupį, niekuomet nebuvo įsigalėję. Nors Vytautas ir prieš jį buvę valdovai žemaičius užstatinėjo ar pardavinėjo, bet žemaičiai pastoviai jų pilis užpuldinėjo ir jas griovė. Į šias pakrantes vakariečius turistus nebūtų lengva privilioti. Bet mokyklos turėtų išvykas rengti ir istorines vietas lankyti. Žinoma, tų vietovių administracinės įstaigos turėtų joms dėmesį skirti.

Privažiuojame prie Veliuonos. Norėjosi užsukti, bet nuo Nemuno pusės žiūrint visur tesimatė šlaitas, apaugęs mišku. Jokios rodyklės į Veliuonos piliakalnį nebuvo. Mano bičiulis irgi turbūt to piliakalnio nežinojo. Tad pro šalį pravažiuojame.

Šiek tiek pavąžiavus bičiulis sako: “Dabar važiuosime į Raudonės piliį”. Jis ten yra buvęs ir manė, kad kelią žino. Privažiuojame keliuką, vedantį į šlaitą. Tas keliukas buvo truputį išlenktas, gal pusiakelę privažiuojame, viduryje kelio gulėjo gal pusės tonos ar didesnis akmuo. O apsisukti vietos nėra. Bet nuvažiuojame. Atrodytų, kad prie kelio turėjo būti lentelė su dideliu X. Ir tam užsienio investicijų gal nereikėtų.

Devintasis fortas Kaune, prie kurio vokiečių buvo naikinami žydai ir kitų tautybių žmonės. Viršuje – remontuojamoji dalis, apačioje – forto tėsins

Parama Lietuvos kredito unijoms

REGINA PIEČAITIENĖ

1997 m. rudenį pranešiau, kad fondui remti Lietuvos kredito unijų veikla, įsteigtam a.a. Juozo Piečaičio atminimui, buvo suaukota per \$6000. Tuo metu žadėjau pranešti, kaip tie pinigai panaudoti. Didžioji dalis tų pinigų (\$5000) paversti į litus (12,547 Lt.). Iš jų įdėti terminuoti indėliai į Marijampolės kredito uniją “Sūduvos parama” (3000 Lt.) ir į Šilutės kredito uniją “Ūkininko sėkmė” (5000 Lt.) Šie indėliai padėjo abiem kredito unijom išduoti paskolas, kai trūko pačių narių santaupų. Už juos mokamos palūkanos, kartu su pačiais indėliais, sugrįš atgal į fondą ir ateity bus naudojamos remti tolimesnei veiklai.

Lapkričio 4 d., įsisteigus “Asociacijai Lietuvos kredito unijos”, buvo įteikta 1000 Lt. dovanai šiai naujai, vienuolika kredito unijų vienijančiai organizacijai, kad galėtų pradėti savo veiklą – įsivesti savo telefono liniją.

Panevėžio, Naujosios Akmenės bei Marijampolės ūkininkų kredito unijose buvo pa-

dovanota po vieną pajų (šėrą), kurio vertė 300 Lt. Visi atiteko veikliams žmonėms, kurie neišgalėjo patys tokios sumos įnešti ir tapti kredito unijų nariais.

Šiauliuose per rajono ūkininkų šventę buvo išrinkta veikiausia jų kredito unijoje “Žemdirbio gerovė” narė. Ji laimėjo 100 Lt. prizą.

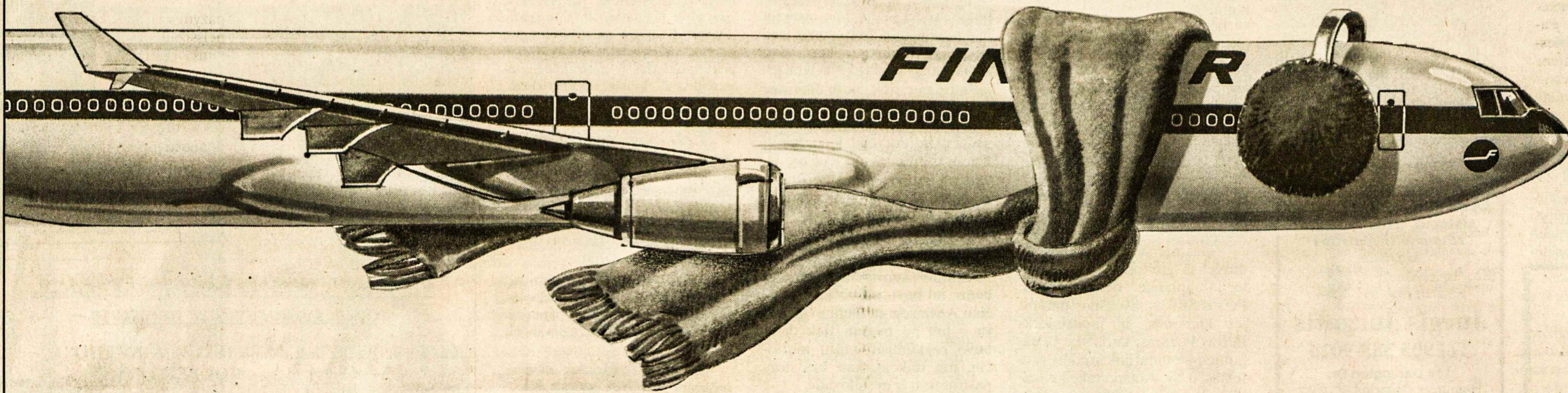
Šilutėje, kredito unijoje “Ūkininko sėkmė”, viena sunkiai serganti narė nebegalėjo įnešti skolos mokėjimo, ir jai buvo paskirti 160 Lt.

Galiausiai gruodžio 13 d. visi kredito unijų pareigūnai, kurie dirba be jokių atlyginimų (išskyrus kai kuriuos administratorius, kurių darbas apmokamas simboliškai iš kredito unijos pajamų), buvo pakviesti į Kauną į kalėdinę šventę. Šventės diena buvo pradėta kredito unijų vadovų suorganizuotomis šv. Mišiomis a.a. Juozo atminimui. Mišios buvo atšaukiamos Kauno senamiestyje, mažytėje Šv. Gertrūdės šventovėje. Ypač gražu buvo tai, kad Kauno arkivyskupijos kredito unijos ir taip pat naujosios “Asociacijos” pirmininkas kun. J. Stankevičius atnašavo šias Mišias, į kurias susirinko Lietuvos kredito unijų vadovai ir Desjardins atstovybės Lietuvoje darbuotojai – visi “savi”.

Po Mišių kalėdinė šventė buvo pradėta šešių vaikų ir jaunuolių rašinėlių “Kodėl aš noriu būti kredito unijos nariu” premijavimu. (Šešios premijos po 100 Lt. ir dovanėlės). Sekė kiekvienos kredito unijos pasiektų rezultatų apdovanojimas. Iš viso šios premijos bei šventės vaisės 80-čiai dalyvių kainavo 1787 Lt.

Taigi išlaidų iš fondo padaryta už 4547 Lt. Yra likę dar 1500 Lt. (šalia jau minėtų indėlių) ir per tūkstantį dolerių. Tikiuosi, kad ir ateities “dovanos” kredito unijose suteiks tiek džiaugsmo, kaip lig šiol. Dėkoju dar syki visiems, kurie prisidėjo prie šio fondo.

EL NIÑO NET KAINAS UŽŠALDĖ.

UŽ \$875⁰⁰ - Į VILNIŲ

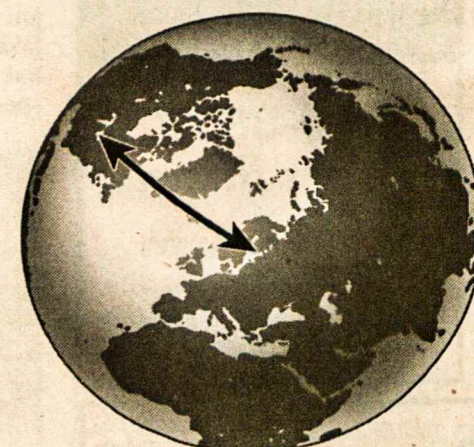
FINNAIR

Norvista

Finnair priklauso
AEROPLAN grupei

VARTAI Į PASAULĮ

Skambinkite savo agentui arba Norvista Tours tel. 416 222-0203 ar 1-800-461-8651.
Finnair skrenda iš Niujorko, derinasi su Air Canada skrydžiais iš Toronto, Montrealio ir Otavos.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ ŠVENTĖ

Birutės Kurgonienės pranešimu "Lietuvos aidų" sausio 15 d. laidoje, Lietuvos tūkstantmečio mokykloje Šalčininkuose įvyko beveik visų lietuviškųjų šio rajono mokyklų šventė. Jų dainininkus, šokėjus, skaitovus, būsimuosius dainininkus jėn sutelkė "Vilnijos" draugijos Šalčininkų skyrius, pradėdamas Lietuvos valstybės atkūrimo aštuonesdešimtmečiui skirtus renginius. Šia švente džiaugėsi visa Lietuva, nors jos mastu ji nebuvo didelė. Šalčininkų rajonas yra lenkiškų mokyklų tvirtovė Lietuvoje. Jo visų mokyklų bendrame skaičiuje lietuviškosios tenka tik vienas trečdalis, bet ir jis tėra pasiekta pastaraisiais metais. Tokiose aplinkybėse lietuviškų mokyklų šventė Šalčininkuose buvo tikrai didelė. Sugiedojus Lietuvos himną, jos atidaryman įsijungė net aštuoni kalbėtojai. Švietimo ir mokslo ministeris prof. Zigmas Zinkevičius juos ragino kalbėti drąsiai ir apie tai, ką anksčiau tekdavo rašyti "tarp eilučių". Regioninių problemų ir tautinių mažumų departamento vedėjas Remigijus Motuzas skatino oriai ir garbingai pasiruošti artėjančiam Lietuvos valstybės tūkstantmečiui. Lietuviškų mokyklų šventės dalyvius sveikino Vilniaus apskrities viršininkas Alis Vidūnas. "Vilnijos" draugijos pirm. Kazimieras Garšva džiaugėsi, kad šiai šventei iš tiesų bus lemta tapti pirmuoju Lietuvos valstybės atkūrimo aštuonesdešimtmečiui skirtų renginių akordu. Šventėje dalyvavusios mokyklos buvo paruošusios įdomias programas. Pasak B. Kurgonienės, ypač įdomūs buvo Poškonų pagrindinės, Eišiškių S. Rapolionio, Dieveniškių "Ryto" vidurinių ir Dieveniškių žemės ūkio mokyklų renginiai. Tvirtai pasakyti buvo šią šventę surengusios Lietuvos tūkstantmečio vidurinės mokyklos Šalčininkuose atstovai.

LIETUVĄ GRAŽINS DRAUGIJA

Atgaivintos Lietuvai gražinti draugijos aplinkos apsaugos ministerijoje suvažiavusius dalyvius pašveikino seimo pirm. V. Landsbergis, o naują draugijos vėliavą pašventino jos garbės pirmininku laikomas mons. K. Vasiliauskas, centro valdybos pirm. J. Dringelis priminė, kad Lietuvai gražinti draugijos įsteigėjai yra J. Tumas-Vaižgantas, P. Matulionis, E. Kubilius, T. Ivanauskas. Jų idėjos tebėra gyvos ir dabar. Norima, kad kiekvieno kaimo, miestelio ir miesto mikrorajono bendruomenė jaustųsi savo teritorijos šeimininke, aktyviai dalyvaudų tvarkant savo aplinką, neleistų jos niokoti ir teršti. ELTOS pranešimas "Lietuvos rytu" užbaigiamas pastaba: "Draugijai siekia, kad būtų atgaivintas tikėjimas ateitimi, puoselėjamos amžinosios vertybės – dora, darbštumas, sąžiningumas, pagalba kitiems".

IŠSKRIDO BŪRYS NELEGALŲ

Užsakomuoju lėktuvu iš Vilniaus oro uosto Šri Lanka tapusias Ceilonan buvo išskraidintas dar vienas 85 nelegalų būrys. Jį sudarė Šri Lankos ir Nepalo piliečiai, sulaikyti Pabradės nel-

galų centre ir dabar pasirinkę savanorišką grįžimą namo. Išsilavinimą iš to centro grįžimu namo 1997 m. pasirinko 1.052 nelegalūs migrantai iš Azijos šalių. Dalis jų išvyko savo lėšomis keleiviniais lėktuvais. Penkiems nelegalams buvo suteikta politinė globa Lietuvoje. Dabar jos prašosi 80 Afganistano, 21 Irako, 20 Šri Lankos ir 30 Somalijos piliečių.

LIETUVOS ČIGONŲ PROBLEMA

Daiva Zimblienė jau 1997 m. lapkričio 27 d. "Lietuvos ryto" laidoje paskelbė išsivijoje turbūt nepastebėtą čigonų nusivylimą dabartine savo būkle. Tuo metu Ukmergės rajono savivaldybės salėje įvyko rajoninės valdžios, policijos ir spaudos atstovų susitikimas su keliolika vietinių čigonų. Jį suorganizavo Lietuvos čigonų bendrijos jaunas trisdešimt dvejų metų amžiaus pirm. Stepas Visockis. Jo duomenimis, dabar Lietuvoje yra apie 4.000 oficialiai užsiregistravusių čigonų. Vien tik Ukmergėje gyvena pusė milijono šios tautybės žmonių. Pirm. S. Visockis nusi-skundė, kad jo tautiečiai Lietuvoje nesijaučia pilnaverčiais žmonėmis. Požiūris į čigonus nėra pasikeitęs. Juos kaip ir anksčiau sulaukia policija, reikalauja dokumentų, liepia kraustytis kitur. Didžiausią diskriminaciją čigonai jaučia Kaune, Panevėžyje ir Vilniuje, bet jos yra ir Ukmergėje. Pasak Lietuvos čigonų bendrijos pirm. S. Visockio, ir jis pats, atvažiavęs į šį susirinkimą, buvo sulaukėtas policijos. O jam juk yra tekę būti kandidatu į Lietuvos seimą.

VIETINIŲ ČIGONŲ VAKARONĖ

Susitikime dalyvavę ukmergiškiai čigonai skundėsi, kad jie neturi gyvenamojo ploto, negauna jokių pašalpų, net ir lengvatinio kredito savo verslui pradėti. Jiems pažadėjo padėti Ukmergės rajono savivaldybės skyrių vedėjas. Pažadų neatšakė ir rajono burmistras Vytautas Grušauskas, gyvenęs netoli čigonų taboro, daug bendravęs su čigonais, treniravęs šios tautos imtynininkus, su jais visada buvęs draugiškas. Ukmergės čigonai nutarė siekti glaudesnių ryšių su savivaldybe. Lietuvos čigonų bendrijos pirm. S. Visockis įsipareigojo skatinti Ukmergės čigonų bendrijos pirm. K. Visocką, kad jis Ukmergės gyventojams surengtų vietinių čigonų vakaronę. Tai yra jau antras Lietuvos čigonų bendrijos pirm. Stepo Visockio pagalbos šauksmas. Pirmą kartą jis savo širdį atskleidė "Lietuvos aidų" atstovui Dariui Babickui 1996 m. gruodžio 12 d. laidoje. Tada pagrindinis pokalbio dėmesys teko čigonų gelbėjimui nuo narkotikų platinimo ir jais svaiginimosi. Paramos iš policijos nebuvo sulaukta. Ji sumirdavo tik liguistų narkomanus, o didžiųjų prekyautojų narkotikais nepaliesdavo. Čigonai netgi negalėdavo jų išduoti policijai, bijodami tokių narkotikų platintojų keršto šeimoms. V. Kst.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.PhM

□ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)

□ Nemokamas vaistų pristatymas

□ Sveikatos priežiūros įrankiai

Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje Vilniaus arkivyskupą A. J. BAČKĮ gimtadienio proga sveikina Šventosios šeimos vienuolijos atstovė. Už arkivyskupo – prel. S. ŽILYS

Svečiai iš Lietuvos Šv. Kazimiero kolegijoje Romoje: mons. Petras Puzaras (kairėje), kun. Petras Stukas (dešinėje) su kolegijos rektoriumi mons. Algimantu Bartkumi

Lietuvių kolegija Romoje

Joje gyvena studijuojantieji kunigai, lankosi žymūs svečiai kaip garsusis krepšinio žaidėjas Šarūnas Marčiulionis ir kiti. Kolegija ruošiasi 50 metų sukakčiai

Praėję 1997 metai Šv. Kazimiero kolegijai Romoje buvo įžymūs ir gausūs įvykiais. Iš daugelio būtų galima paminėti keletą. Štai vienas Romoje studijavusių kunigų – R. Norvila buvo įšventintas vyskupu. Darbuojasi Kaune ir vadovauja kunigų seminarijai.

Naujas įvykis, kurį būtų galima pavadinti tikrai nuostabiui, yra įrašytas tiek į Lietuvos, tiek ir į Kolegijos istoriją. Pirmą kartą, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, 11 jos kunigų-studentų Romoje apgynė licenciatą, o vienas – daktaro laipsnį iš įvairių teologinių mokslų. Kai kurie jau darbuojasi Tėvynėje, kiti – tęsia studijas.

Atvyko ir nauja pamaina iš Lietuvos – 4 kunigai, kurie Amerikos vyskupų konferencijos ir užsienio lietuvių paramos dėka gali studijuoti Romos universitetuose ir kaupti intelektualinį, o kartu ir dvasinį kapitalą mūsų tautai.

Neperseniausiai pas mus svečiavosi įžymus Lietuvos krepšininkas, NBA buvęs žaidėjas Šarūnas Marčiulionis. Įdomu buvo išgirsti jo vertinimus, samprotavimus mums rūpimais klausimais. Jis savo darbo Lietuvai nenutraukė – įsteigė krepšinio mokyklą ir taip rūpinasi labai aktualia šiuo metu jaunimo užimtumo ir auklėjimo problema.

Šiais metais sausio mėn. viduryje iš gimtosios žemės Kolegiją aplankė dekanas kun. Petras Stukas, Švėkšnos parapijos klebonas, ir monsinjoras Petras Puzaras, kuris yra Telšių kunigų seminarijos studijų prefektas, ir Šv. Antano religijos studijų instituto direktorius Kretingoje. Iš jo lūpų mus pasiekė naujausios žinios iš seminarijos ir instituto gyvenimo. Pastarasis jau sulaukė pirmosios studentų laidos, kuriems buvo suteiktas bakalauro laipsnis. Tai pirmieji, specialiai pasirengę tikybės mo-

Daugelis iš jų ruošėsi dirbti Lietuvoje, tačiau, susiklosčius kitokioms istorinėms aplinkybėms, tai buvo neįmanoma. Tačiau Apvaizda pasirūpino jų dirva – juk po pasaulį tiek daug buvo pasklidusių mūsų tautiečių, juk reikėjo, kad kas nors pasirūpintų ir jų sielovada.

Kun. K. Pajaujis

• Kai turėsi apsispręsti, pasiklausk patarimo pareigos, o ne aistros. Kas tik gera pasaulyje padaryta, atlikta klausant pareigos balso, o kiek yra blogio, – tai savi-meilės vaisiai. (J. B. Lacordaire)

LIUDA STUNGEVIČIENĖ ir ANDRIUS GEDRIS atlieka radijo programą "Gintariniai aidai"

Hamilton, Ont.

KOVO 11-SIOS MINĖJIMĄ

rengia Hamiltono ir Niagaros pusiasalio Tėvynės sąjungos grupė trečiadienį, kovo 11, 2 v.p.p. Hamiltono Jaunimo centro salėje. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Vytautas Bireta, dalyvavęs Lietuvos tėvynės sąjungos (konservatorių) ir prezidentus kandidato Vytauto Landsbergio rinkiminiųse vajuose. Kovo 8, sekmadienį, kun. J. Liauba, OFM, iškilmingas Mišias atnaušaus už žuvusiuosius, kovojusius už Lietuvos laisvę.

HAMILTONO IR NIAGAROS PUSIASALIO TĖVYNĖS SĄJUNGOS GRUPĖS VIŠIOTINIS SUSIRINKIMAS

įvyko šeštadienį sausio 17 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Nors oras nebuvo palankus, atvyko 30 su viršum TS narių ir rėmėjų. Susirinkimą atidarė pirm. Petras Šidlauskas, pakviesdamas kleboną kun. J. Liaubą, OFM, sukalbėti maldą. Grupės mirusieji ir žuvusieji už tėvynės laisvę buvo pagerbti tylos minute.

Pirm. P. Šidlauskas ypatingą padėką išreiškė Aušros Vartų parapijos kleb. kun. J. Liaubai, OFM, už jo nuolatinį raginimą rūpintis savo tautos ateitimi ir "Gintariniai aidai" radijo programai ir jos vedėjai Liudai Stungevičienėi už žinių sklaidimą apie politinę būklę Lietuvoje. Pirmininkas pasidalino džiaugsmu ir pasididžiuoju dėl Lietuvos seimo ir savivaldybių rinkimų rezultatų, prie kurių labai prisidėjo TS Hamiltono ir Niagaros pusiasalio grupės nariai ir rėmėjai. Išdėstė Ljonauskas Paškus padarę išsamų pranešimą apie lėšų telkimą. Geriausius rezultatus davė rengtos vasaros gegužinės Hamiltono medžiotojų ir žūklautojų klube, nuolatinis lėšų rinkimas Jaunimo centro salėje ir pinigines dovanos kitomis progomis. Svečias TS Kanados skyriaus pirmininkas Eug. Čuplinskas, sveikindamas narius, pareiškė pagarbą Hamiltono TS grupę už jos energiją ir darbštumą, prisidėjusiai prie Lietuvoje dešiniųjų jėgų laimėjimų.

Perrinkti tie patys valdybos nariai. Susirinkimui pirmininkavo Liuda Stungevičienė ir sekretoriavo Vida Stanevičienė. Susirinkusieji buvo pavaisinti kavute su pyragaičiais.

Vida Stanevičienė

RADIO PROGRAMA "GINTARINIAI AIDAI" dar tebeaidi ir po 20 metų. Siemet pradėti 21-ji radijo valandėlės metai. Pradžią buvo 1978 m. sausio 13-ji diena, kai pirmą kartą radijo bangomis lietuvių kalba prabilo jaunas McMaster universiteto inžinierius studentas Eduardas Stungevičius. Pirmiausia buvo girdima tik universiteto rajone, o vėliau ir visame Hamiltone.

Šiuo metu "Gintariniai aidai" girdimi už Hamiltono miesto ribų. Ši laida yra išlaikoma universiteto studentų organizacijos ir programos klausytojų. Radijo stotyje darbuojasi arti 200 studentų – radijo mėgėjų. Vieni dirba be atlyginimo, patį stoties nesiekia pelno. Sekmadieniais yra transliuojamos daugiakultūrės programos, tarp jų ir lietuviška. Ją šiuo metu atlieka McMaster universiteto studentas Andrius Gedris, studijuojantis politinius ir antropologinius mokslus, ir Liuda Stungevičienė. Programa girdima iš stoties SFMU 93.3.

Lietuviškoje programoje skaitomos žinios iš Lietuvos, dalinamasi lietuvių bendruomenės rūpesčiais, minimos tautinės ir religinės šventės. Programoje religiniais klausimais dalyvauja ir Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Juvenalis Liauba, OFM.

Kartą metuose universiteto vadovybė kreipiasi į radijo klausytojus, prašydamas finansinės paramos. Lietuviai į prašymą atkreipia didelį dėmesį.

Už auksą, skiriamą dėmesi, reiškiamą nuoširdi padėka Kanados lietuvių fondui, Lietuvių kredito kooperatyvui "Talka", Hamiltono lietuvių pensininkų klubo valdybai ir nariams, visiems lietuvių radijo valandėlės klausytojams. Kitais metais siekiama, kad galėtų programą girdėti ir Toronto lietuviai.

Vedėja Liuda Stungevičienė

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvos dukterų draugijos Juno Beach skyrius Floridoje remia daugiavaikę bei negalės ištiktas šeimą Lietuvoje. 1997 m. vasarą skyriaus narės Birutė Čiurienė, Elena Jonušienė, Janina Šalnicienė ir Rimgalė Zotovienė, viešėdamos Lietuvoje, tokioms šeimoms išdalijo jų skyriaus paskirtus 2.400 dolerių.

Amerikos lietuvių tautinės

sąjungos (ALTS) valdybos posėdis 1997 m. gruodžio mėnesį įvyko jos patalpose Čikagoje, Jaunimo centre. Naujuoju valdybos pirmininku buvo išrinktas visuomenininkas ir ilgametis tautinių veikėjas Petras Buchas. Kiti valdybos nariai yra vice-pirm. Stasys Briedis, sekr. Dr. Laima Šimulienė ir ižd. Oskaras Kremeris. Pirmajame posėdyje nutarta antrojo nepriklausomybės atstatymo kovo vienuoliktosios minėjimą surengti kovo 8, sekmadienį, Le-monte, Pasaulio lietuvių centro patalpose. Dvidešimt penktasis ALT sąjungos šiemetinis seimas lapkričio mėnesį įvyks Floridos St. Petersburg, globojamas vietinio ALT sąjungos skyriaus valdybos ir jos pirm. Juozo Šulaičio.

Brazilija

Brazilijos lietuvių "Sąjunga-Alliance" 1997 m. lapkričio 8 d. Sao Paule paminėjo šešiasdešimt šeštąsias savo veiklos metines. Minėjimą pradėjo "Sąjungos" pirm. Algimantas Saldys, pasveikindamas svečius ir juos supažindinęs su šios organizacijos veikla nuo jos pirmųjų žingsnių iki dabartinių dienų. Jis prašė jaunimą didesnės paramos, nes tik tokiu būdu lietuviškoji "Sąjunga" galės išsilaikyti ilgesnį laiką. Minėjimo pradžioje "Garbės narės" diplomu buvo apdovanota Albina Saldienė, "Geradarių" diplomu – lietuvių kapelionas kun. Petras Rukšys, SDB. Dainų programą atliko Eugenijos Bacevičienės vadovaujami "Palangos" skautai. Programon tautiniais šokiais įsijungė ir "Nemuno" ansamblis su savo vadove Rosana Tascheto. Iki vėlyvo vakaro visus linksmino iš Lietuvos gauta kasetėse įrašyta graži lietuviška muzika.

Senų ir jaunų ateitininkų veiklą atgaivino Sao Paulan sugrįžęs kun. Juozas Šeškevičius, jau pradėjęs atnaušinti Mišias "Lituanikos" stovyklavietėje. Ten taigpi bus rengiami ateitininkams įdomūs pokalbiai bei laisvalaikiai.

Sao Paulo "Palangos" skautai surengė tradicinėmis tapusias skautiškosios lietuvių šeimos bendras Kūčias. Su tėvais jose buvo susilaukta gero šimto dalyvių. Renginyje buvo pradėtas kun. Petro Rukšio, SDB, atnaušintomis Mišiomis. Lietuviškas kalėdines giesmes giedojo skautų ir skaučių chorėlis. Po Mišių visi susirinko "Ramovės" salėje. Su lietuviškų Kūčių papročiais ir tradicijomis dalyvius supažindino ps. Jurgis Prokopas. Plotkeles palaimino ir maldą sukalbėjo kun. P. Rukšys, SDB. Po Kūčių vakarienės skautai giedojo ir deklamavo, laukdami Kalėdų senelio.

Sau Paulo "Palangos" skautai

suren-gė tradicinėmis tapusias skautiškosios lietuvių šeimos bendras Kūčias. Su tėvais jose buvo susilaukta gero šimto dalyvių. Renginyje buvo pradėtas kun. Petro Rukšio, SDB, atnaušintomis Mišiomis. Lietuviškas kalėdines giesmes giedojo skautų ir skaučių chorėlis. Po Mišių visi susirinko "Ramovės" salėje. Su lietuviškų Kūčių papročiais ir tradicijomis dalyvius supažindino ps. Jurgis Prokopas. Plotkeles palaimino ir maldą sukalbėjo kun. P. Rukšys, SDB. Po Kūčių vakarienės skautai giedojo ir deklamavo, laukdami Kalėdų senelio.

Sau Paulo "Palangos" skautai

suren-gė tradicinėmis tapusias skautiškosios lietuvių šeimos bendras Kūčias. Su tėvais jose buvo susilaukta gero šimto dalyvių. Renginyje buvo pradėtas kun. Petro Rukšio, SDB, atnaušintomis Mišiomis. Lietuviškas kalėdines giesmes giedojo skautų ir skaučių chorėlis. Po Mišių visi susirinko "Ramovės" salėje. Su lietuviškų Kūčių papročiais ir tradicijomis dalyvius supažindino ps. Jurgis Prokopas. Plotkeles palaimino ir maldą sukalbėjo kun. P. Rukšys, SDB. Po Kūčių vakarienės skautai giedojo ir deklamavo, laukdami Kalėdų senelio.

Kūčios su visomis lietuviškosiomis tradicijomis buvo surengtos ir Sao Paulo lietuvių stovyklavietės "Lituanika" svetainėje. Joms vadovavo prel. Juozas Šeškevičius, sukalbėjęs maldas ir uždegęs žvakutę tiems, kurių jau nebėra prie Kūčių stalo. Jis taigpi atnaušavo kalėdines Bernelių mišias. Šiuose renginiuose dalyvavo šešių šeimų nariai.

Britanija

Vasario šešioliktosios aštuoniasdešimtmetį Lietuvos ambasada Londone pradėjo minėti sausio 30 d. Londono karališkojoje muzikos kolegijoje surengtu žymiausio jauniesiosios lietuvių kartos boso sol. Vladimiro Prudnikovo koncertu. Jis yra Lietuvoje gimęs Lietuvos muzikos akademijos auklėtinis, profesorijantis šioje institucijoje, dainuojantis Lietuvos operos ir baletu teatre Vilniuje. Svečiai iš Vilniaus akompanavo jo pianistę žmona Nijolė Ralytė. Koncerte skambėjo lietuvių liaudies dainos, papildytos K. V. Banaičio, St. Šimkaus, M. Petrusko, J. Tallat-Kelpšos, P. Čaikovskio ir G. Verdzio klasikiais kūriniais. Koncertan buvo pakviesti Britanijos veikėjai, organizacijų atstovai ir net užsienio diplomatai. Dalyvavo ir gausiai susirinkę lietuviai. Vasario šešioliktosios sukakčiai buvo skirtas ir jos dieną Lietuvos ambasados surengtas priėmimas užsienio diplomatams, Britanijos užsienio reikalų ministerijos atstovams.

Rašytojas Kazimieras Barėnas, gyvenantis Londone ir savo amžių matuojantis senuoju kalendoriumi, gruodžio 30 d. sulaukė garbingo devyniasdešimtmečio. Sausio 6 d. jam buvo padaryta sėkminga akies operacija. Pasak sumatėjusio dvisavaitinio "Europos lietuvių", dabar jis mato daug geriau ir net "EL" gali skaityti be padidinamo stiklo.

Australija

Melburno lituanistinius kursus pernai baigė keturi moksleiviai – Girius Antanaitis, Dalia Didžytė, Daiva Statkutė ir Rimas Strunga. Geriausiai baigusiam turėjo būti paskirta Australijos lietuvių fondo premija, išteikiama Vasario šešioliktosios minėjime. Iki to laiko laimėtojas nepaskelbiamas. Naujuosius mokslo metus reikėjo pradėti vasario 7 d., bet buvo abejojama ar susirinkus pakankamai kursantų.

V. Kst.

Century 21
OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
 Parduodant, perkant ar tik informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovę.
 Ji mielai jums patars.
 Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640
 namų tel. 705 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	Asmenines nuo 6.25%
santapas 2.25%	nekl. turto 1 m. 6.350%
kasd. pal. taupymo sąsk. 1.50%	

INDELIAI:	
90 dienų indėlius 3.00%	
180 dienų indėlius 3.25%	
1 m. term. indėlius 4.00%	
2 m. term. indėlius 4.25%	
3 m. term. indėlius 4.50%	
4 m. term. indėlius 4.75%	
5 m. term. indėlius 5.25%	
RRSP ir RRIF (Variable) 2.50%	
1 m. ind. 4.00%	
2 m. ind. 4.25%	
3 m. ind. 4.50%	
4 m. ind. 4.75%	
5 m. ind. 5.25%	

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauų dydį iki \$2,000. Be to, narių santauų apdrautos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje" MASTER CARD KREDITO KORTELE INTERAC KORTELE

Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334 Fax: (905) 643-8980

Siuntiniai į Baltijos valstybes

Dėl informacijų skambinkite:

Vytautui Kairiui (905) 643-3334

Bernardui Mačiui (905) 632-4558

Leonui Balaišiui (514) 366-8259

Valstybinė kalba ir mažumos

Valdai Adamkui laimėjus prezidento rinkimus lenkų spauda svarsto galimus lietuvių-lenkų santykiuose pasikeitimus. Varšuvos žurnalas "Polityka" š.m. sausio 10 d. laidoje rašo: "Turbūt pirmuoju kriterijumi taps kalbos klausimas. Prieš pat Kalėdas Vilniaus rajono savivaldybė, kuriame lenkai sudaro daugumą, nusprendė įvesti šiame rajone lenkų kalbą kaip antrą valstybinę. Tai iššaukė Lietuvos Valstybinės kalbos komisijos protestą, nes konstitucija valstybine kalba laiko tik lietuvių kalbą. Tuo tarpu savivaldybė remiasi Tautinių mažumų įstatymu, kuris yra liberalesnis negu Valstybinės kalbos įstatymas. Taip pat naujasis prezidentas daug kartų pabrėždavo, kad tautinės mažumos turi teisę naudotis savo kalba".

Lietuvos lenkų rinkimų akcijos vadovas Sienkiewicz šiuo klausimu pasisakė "Kurier Wilenski" š.m. sausio 17 d. laidoje: "Tai tiesa, kad (savivaldybės) nutarimas buvo panaudotas rinkimų vajuje. Tačiau kalbant apie tai, kuris iš kandidatų jį išprovokavo, tai tik Adamkus galėjo tai padaryti. Pasikalbėjime su "Nasza Gazeta" jis tvirtai pasisakė už vietinių kalbų vartojimą."

Vilniaus rajono lenkų mokytojų susitikime šis klausimas irgi buvo palieamas; "Dalyvaujantis susirinkime seimo narys Jan Mincewicz susirinkusius informavo, kad paskutinėje rudens sesijoje buvo pasiūlytos Tautinių mažumų įstatymo pataisos, po kurių priėmimo turės būti išbraukta tautinių mažumų vartojimo šalia valstybinės nuostata. Pataisos turėjo būti priimtos skubos keliu, tačiau jų aptarimas ir galimas priėmimas atidėtas ligi sekančios sesijos. Keturi seimo nariai balsavo prieš pataisų priėmimą: J. Sienkiewicz, A. Plokszo, J. Mincewicz ir Popov" ("K.W." 1998.I.24 d.).

Kadangi beveik visi seimo nariai balsavo už Tautinių mažumų įstatymo pakeitimą, naujajam prezidentui teks jį pasirašyti.

Šventovė gudams

Krokuvos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" š.m. vasario 1 d. laidoje rašo: "Vilniaus

arkivyskupija, atgavusi Šv. Baltramiejaus šventovę perleido ją Lietuvos sostinėje gyvenančių gudų reikalams. Ligi šiol šventovėje buvo skulptūrų dirbtuvės. Šventovės rektoriumi, kurioje visos pamaldos vyks gudų kalba, tapo kun. Jan Szutkiewicz, Kauno seminarijos absolventas, kuris ligi šiol buvo Gudijos sostinės Minsko katedros klebonu".

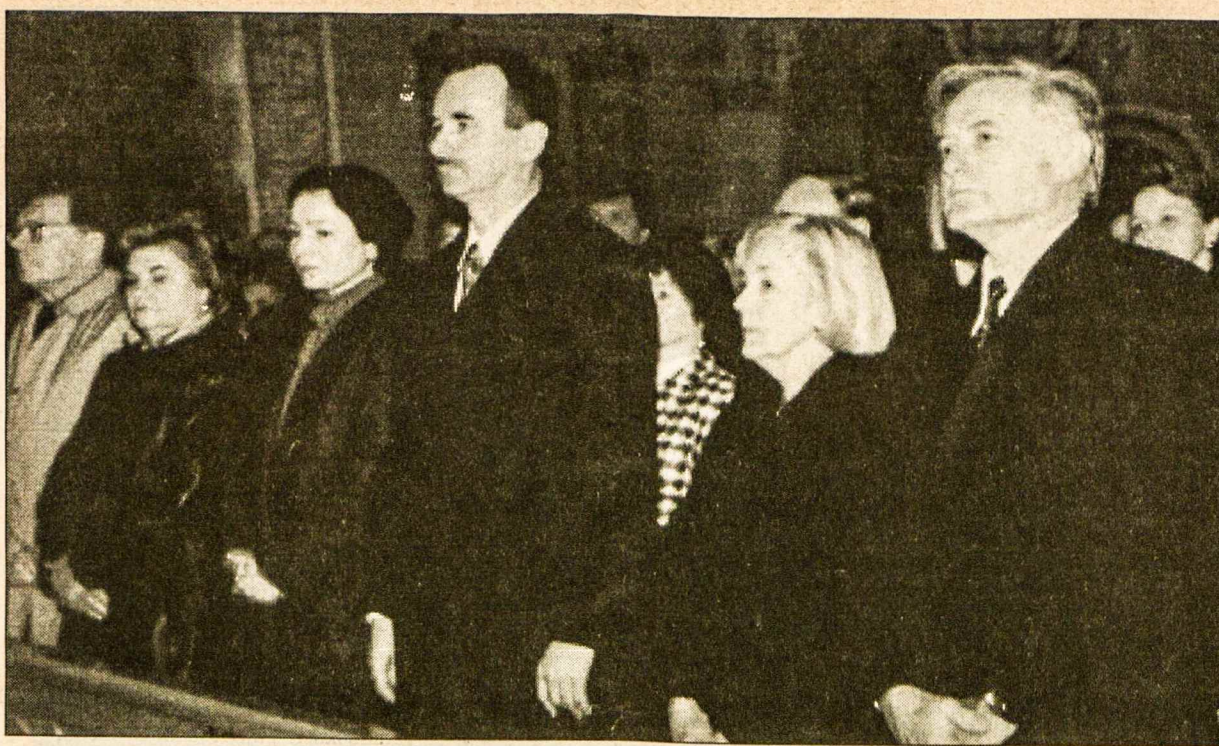
Tarpukario metais jokių gudų pamaldų Vilnius arkivyskupijoje, netgi gudiškose parapijose, nebuvo. Viskas vyko lenkų kalba. Tik Vilniaus gudių katalikai turėjo lietuvių Šv. Mikalojaus šventovėje savo kalbą pamaldas ir tai ankstyvais rytais prieš lietuviškasias. Šv. Baltramiejaus šventovė yra reikalinga pagrindinio remonto. Šis Vilniaus arkivyskupijos veiksmas iš dalies atitaiso ilgus metus gudams daromas skriaudas.

Šios Vilniaus šventovės laukia sprendimo – jose pamaldų dar nėra: Šv. Mergelės Ramintojos, Šv. Ignato, Šv. Jurgio, Viešpaties Jėzaus Dangun žengimo (misionierių), Šv. Marijos Dangun ėmimo (pranciškonų), Šv. Stepono kankinio, Šv. Jėzaus Širdies (vizičių) ir Šv. Mykolo arkangelo.

Pakartotiniai seimo rinkimai

Š.m. kovo 22 d. Naujosios Vilnios (nr.10) ir Vilniaus-Trakų (nr. 57) rinkiminėse apygardose įvyks antri pakartotiniai rinkimai į seimą, nes ligi šiol iš šių apygardų dėl nepakankamo balsuotojų dalyvavimo seimo atstovų nėra. N. Vilnios apygardoje žada kandidatuoti Artūras Paulauskas. Jis prezidento rinkimų metu čia surinko 2.5 karto daugiau balsų negu Adamkus. Lietuvos lenkų rinkimų akcijos kandidatu šioje apygardoje bus T. Filipwicz. Vilniaus-Trakų rinkimų apygardoje LLRA kandidatu bus W. Tomaszewski, kuriam mažai trūko balsų laimėti pirminiuose rinkimuose.

Be jų šiuose rinkimuose dar žada kandidatuoti nesėkmingai bandęs dalyvauti prezidento rinkimuose J. Subotinis ir liberalė Laima Juozaitienė, kurios vyras A. Juozaitis buvo prezidento rinkimuose Paulausko vjaus šefas. (Pagal "Kurier Wilenski") J.B.

Švč. M. Marijos gimimo šventovėje Čikagoje 1998.I.25. Iš dešinės: naujasis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, Alma Adamkienė, ambasadorius Stasys Sakalauskas, J. Sakalauskienė, A. Kleizienė, gen. konsulas V. Kleiza

Naujojo prezidento užmojai

Apie VALDO ADAMKAUS dienas Čikagoje šiame savaitraštyje jau buvo rašyta. Čia pateikiamas jo susitikimas su lietuvių visuomene sausio 24 dieną Jaunimo centre, kur naujasis prezidentas plačiau kalbėjo apie savo ateities užmojus Lietuvoje

A. ŠMULKŠTIENĖ

Išrinktasis Lietuvos prezidentas V. Adamkus savo neilgoje nuostatoje kalboje dėkojo visiems už pasitikėjimą ir pažadėjo: "Atiduosi visą savo geriausią jėgą ir patirtį, kad pateisinčiau jūsų pasitikėjimą".

Per 1½ mėn. jam Lietuvoje teko išvažinėti 12,000 km., pasiekti tolimas vietas ir kalbėtis su dešimtimis tūkstančių žmonių. Džiaugsmo jam teikė žmonių reiškiamas pasiryžimas, viltis, bet žmonių žodžiuose skambėjo ir sunkios dalios gaidai. Jam teko žmones išklausti, guosti ir ieškoti atsakymų, kad rytojaus diena būtų šviesesnė.

Išrinktojo prezidento vienas didžiausių rūpesčių bus gerinti gyvenimo sąlygas seniesiems ir vargstantiems bei jaunuoms šeimoms. Jam ypač rūpi ir Lietuvos jaunimas, kad vaikai mokytųsi tik iš gerų lietuviškų vadovėlių. Užtikrino, kad taip reikalinga sveikatos reforma artimiausioje ateityje bus įgyvendinta.

Užsienio politikoje bus stengiamasi būti lygiam tarp lygių Europoje. Sunku Lietuvai

tapti Europos s-gos nare, nes yra tam tikrų reikalavimų. Reikės stipriai padirbėti, kad Lietuva taptų Europos s-gos nare. ŠAS yra reikalinga Lietuvai saugumo užtikrinimui. Išreikšė džiaugsmą, kad sausio 16-ta 4 šalių pasirašytoje chartijoje prezidentas Clinton įsipareigojo remti Lietuvos siekius. Su visais Lietuvos kaimynais bus stengiamasi gyventi taikingai, sudarant draugiškas bendradarbiavimo sąlygas. "Stengsimės, kad būtume lygūs, reikšdami pagarbą jiems ir tos pačios pagarbos reikalaudami sau".

Išrinktojo prezidento siekis yra atstatyti moralinį pasitikėjimą vienas kitu, pagarbą žmogui, kad "krikščioniškosios moralės pagrindai būtų gyvenimo pagrindai. Tą pažadą tesėsiu". Lietuvoje turės būti sustabdytas bet koks nusikalstamumas, bet kokia korupcija. "Tai išrausim su šaknimis! Visą darysiu, kad Lietuvos jaunimas ateitų bendrai darban. Stebuklų vienas nepadarysiu, jei nepadės Lietuvos jaunimas ir Lietuvos žmonės ir Jūs visi".

Baigdamas prez. V. Adam-

kus išreiškė dėkingumą visoms or-joms ir prašė, kad tuo pačiu bendradarbiavimo keliu eitų ir ateityje. "Dar kartą ačiū už balsus, moralinę paramą. Stengsimės, kad nei Lietuvos, nei Jūsų nenuvilčiau".

Susirinkusieji, kurių buvo pilnutėlė salė ir balkonas, atstojė ir pritardami ilgai plojo. Po to buvo daug klausytojų klausimų, į kuriuos prez. V. Adamkus išsamiai atsakinėjo, o V. Momkus dar įteikė JC 40 metų sukakties leidinį.

Dėkodamas visiems, St. Baras sakė: "Niekada nesijaučiau taip arti Lietuvos, kaip dabar". Jis pakvietė sol. M. ir V. Momkus bei muz. A. Vasaitį į sceną ir prašė visus, susikibus rankomis, sugiedoti "Lietuva brangi". Pasibaigus programai, žmonės iš salės ėjo į sceną paspausti Prezidentui rankos.

Šis susitikimas su Čikagos lietuvių Jaunimo centre buvo įspūdingas ne vien dėl to, kad jame dalyvavo vienas iš mūsų, išrinktas prezidentu, bet dar ir dėl to, kad jautėsi džiaugsmas, viltingumas, vieningumas bei noras visiems dirbti kartu ir padėti Lietuvai.

Slaugos namai – pažanga ir nusivylimas

VYTAUTAS KULNYS

Grupė lietuvių tautiečių, susirūpinusi ilgai trunkančia slaugos namų statybos planavimo eiga, 1997 m. rugsėjo 7 ir 14 d.d. rinko parašus su pagidavimu, kad Toronto Lietuvių Namai ieškotų tinkamesnės vietos ekonomiškai slaugos namų statybai. Ši petijcija su 352 parašais buvo įteikta LN valdybai. Tačiau petijcijos iniciatoriai negavo atsakymo iš LN valdybos.

"TŽ" 1997 m. spalio 21 d. nr. išspausdintas "LN ir Labdaros valdybos dėl slaugos namų pranešimas", kurį pasirašė Valteris Drešeris, pirmininkas, LN ir Labdaros valdybos vardu.

Netrukus "TŽ" pasirodė du straipsniai, komentuojantys šį pareiškimą. 1997 m. lapkričio 4 d. nr. prel. J. Staškevičius rašė apie slaugos namų planavimo pradžią. Toronto lietuvių pagrindinių organizacijų atstovai, susirinkę 1987 m. spalio 30 d. "Vilniaus" rūmuose, pritarė slaugos namų statybai. Pasiūlytos penkios galimos statybos vietos. Nutarta dar tais pačiais metais sukviešti posėdį, kuriame bus apspręstas tinkamo sklypo parinkimas. Numatytas posėdis neįvyko, ir slaugos namų statybai LN savavališkai parinko jiems priklausantį sklypą – automobilių aikštelę Dorval gatvėje. Straipsnio autorius pareiškė: "Lietuvių Namai žengė diktatūrinį žingsnį visos Toronto lietuvių visuomenės atžvilgiu". Prel. J. Staškevičius straipsnio gale sakė "... labai keistai skamba Toronto Lietuvių Namų ir 'Labdaros' valdybos pareiškimas, kad sprendami slaugos namų ateitį bei likimą jie remiasi vien Lietuvių Namų organizacijos nariais... slaugos namų reikalas priklauso visiems lietuviams".

1997 m. lapkričio 4 d. "TŽ" skiltyje "Skaitytojai pasisako" Eug. Spudas komentavo LN valdybos pranešimą ir pareiškė: "Į suinteresuotų tautiečių klausimus bei patarimus slaugos namų statybos valdyba labai arogantiškai atsakyme duoda suprant, kad tik Lietuvių Namų nariai turi teisę teirautis apie statybos pažangą. Esą tik 116

narių tepasirašė! Ar tik Lietuvių Namai stato ir finansuoja tuos slaugos namus? Tai kodėl tai nebuvo išaiškinta prašymuose aukų per tiek daug metų?"

Perskaičius šį LN pranešimą būtina atsakyti į pareiškimus, kurių nepalietė prel. J. Staškevičius ir Eug. Spudas. LN valdyba ypatingai pabrėžia, kad ji yra atsakinga 1500 LN narių. Tačiau, kai mėtinuose susirinkimuose renkama valdyba, daugelis išrinktųjų yra gavę mažiau nei 116 balsų, nekalbant apie 352 pasirašiusius. Parašai šiai petijcijai buvo renkami tik per du sekmadienius, niekur apie tai neskelbiant spaudoje. LN valdyba lengvai gali sužinoti narių nuomonę dėl šios statybos Dorval gatvėje tinkamumo, pasiūsdama apklausos lapus kartu su metinio susirinkimo pranešimu. Neabejoju dėl rezultatų!

Straipsnyje sakoma: "LN ir Labdaros valdyba ir be petijcijos žino, kad slaugos namų statyba kitur būtų lengvesnė ir ekonomiškė kaip dabartinėje 19-20 Dorval gatvėje". Toliau aiškinama: "... slaugos namai kainuotų 350,000 dol. daugiau dėl sunkesnės statybos virš požeminio traukinio tunelio". Nurodoma statybos kaina 7,100,000 dol. Į šią sumą neįskaitomas jau nupirktas antras sklypas Dorval gatvėje ir metinis mokėstis už autoaikštės nuomą. Taipgi neįskaitoma ypatinga drauda, kuri turės būti mokama dėl pastato draudimo virš tunelio. Taip pat valdyba nepateikia kitų apskaičiavimų, pagal kuriuos statyba gali siekti iki 10 milijonų dolerių. Šią kainą laiko kaip realia ir lietuvių profesionalai statybinkai, kurie iš šio projekto planavimo jau yra pasitraukę.

Toliau aiškinama: Sveikatos ministerija davė sutikimą dėl 60 lovų, kadangi buvo trūkumas slaugos namų lovų šioje rajone. Tai buvo labai svarbu, kadangi sveikatos ministerija prisideda prie išlaikymo išlaidų maždaug 50%. Tikrovė betgi yra tokia. Kiekvienas slaugos namų gyventojas metropolinio Toronto ribose dviejų asmenų kambaryje moka 49.16 dol. per dieną arba 1495.37 dol. už patalynę (Nukelta į 6-tą psl.)

prabangiai gyventi

Lietuvoje kainuos mažiau

Grįžkit į Lietuvos gyvenimą. Užsisakykit per Norvista iki kovo 31 d. ir keliaukite į tautosakos ir gražių lankų tėviškę pasinaudodami šia žema

kaina. Tarp gegužės 23 ir rugsėjo 9 d. skisite be sustojimų iš Toronto iki Helsinkio "vartų" ir toliau. Skambinkite savo kelionių agentui. Norėtume Jus palepinti savo aptarnavimu

KAINA
ANKSTI
UŽSISAKANTIEMS

Į VILNIŲ NUO
\$ 995

VARTAI Į PASAULĮ
Finnair priklauso AEROPLAN grupei

Galiau tam tikri apribojimai. Aerodromo taikomi mokesčiai neįskaituoti. Žemės kaina vaikams

Skambinkite savo agentui
arba Norvista Tours tel.

416-222-0203
arba
1-800-461-8651

Jums nusilenkiam taip vėlai...

Pagerbti žuvę laisvės kovotojai Gulbiniškių kaime

1948-aisiais naktį iš vasario 1-osios į 2-ąją išdavikės "Tiesos" iškvietė kerštingi baudėjai staiga apsupo gulbiniškiočio ūkininko M. Baltrušaičio sodybą. Čia ant ūkinio pastato slėpėsi trys jauni patriotai, paskubomis besistengdami sunaikinti turėtus svarbius dokumentus, netyčia uždegė ir šiaudus. Nebematydami vilties išsigelbėti, tragiškai žuvo (nusišovė) "Tauras" apygardos partizanų vadas Antanas Baltūsis-Žvejys, jo adjutantas Pranas Žaldaris-Šapalas ir štabo apsaugos būrio vadas Juozas Balsys-Dobilas.

Tėvynės sūnų 50-osios mirties metinės pakiliai paminėtos 1998 m. vasario 1 d. LPKTS Marijampolės ir Vilkaviškio skyrių bei Pilviškių seniūno Vyt. Judicko iniciatyva. Už kovotojų vėles 13 val. gedulines šv. Mišias atnašavo monsinjoras Alfonsas Svarinskas Pilviškių šventovėje. Dalyvavo daug gimiinių, parapilviečių, miestelio gyventojų, šaulių, savanorių, karių, svečių. Pastarieji – iš Kau-no, Vilniaus, Marijampolės, Vilkaviškio, Kazlų Rūdos ir kt. vietovių.

Pamoksle pabrėžtas šių partizanų pavyzdys. Maldose prisimindami juos, prašėme palaimos tautai, įtvirtinant nepriklausomybę ir demokratiją. Mūsų uždavinys – skiepyti jaunimui pasiaukojimo prasmę, burtis, ginti valstybingumą, kovoti už susi-

klausymą. Juk Dievas – mūsų prieglauda ir stiprybė!

Klebonas kun. A. Žukauskas tarė nuoširdų ačiū Monsin-jorui ir gausiai atvykusiems žmonėms. Po Lietuvos himno skliautais plaukė kauniečių, kvarteto "Girių aidai" (vad. H. Paulavičius) atliekami kūriniai.

Paskui visi nuvažiavo į netolimą Gulbiniškių kaimą (Vilkaviškio raj.). Baltų laukų tyloje sutiko H. Lelečiaus ir J. Nevulio rūpesčių statytas paminklas, kurį, įamžinusį brangius tris vardus, pašventino mons. A. Svarinskas. Kalbėjusieji perdavė užuojautą kritusiųjų artimiesiems. Šiltų padėkos žodžių susilaukė renginio organizatoriai, rėmėjai. Padėjus geles, Marijampolės tremtinių choras giedojo "Atlikęs pareigą Tėvynei". Sugiedota taip pat "Marija, Marija".

Grįžus į Pilviškius, ilga vilkstinė su vėliavomis ir dainomis patraukė į seniūnijos salę pratešti iškilmų. Skambėjo "Ąžuolai žaliuos", patriotinės ir partizanų dainos. Tremtiniai marijampoliečiai vaišino sumuštiniais. Plojimai lydėjo savo kūrybos eiles.

*O partizanai, sakalai!
O Lietuvos gynėjai!
Jums nusilenkiam taip vėlai,
Kai kaulai sudilėję...*

Jeronimas Šalčiūnas,
Marijampolė

Mažoji Lietuva turi priklausyti Lietuvai

ALGIRDAS GUSTAITIS,
Los Angeles

Džiugu, kad dabartinės Lietuvos respublikos įtakingi asmenys išdrįsta parašyti lietuvių tautai svarbiais reikalais. Todėl nuoširdžiai sveikinu Stanislovą Buškevičių, Vytautą Mikėną, Audrių Skimborauską, Edvardą Kriščiūną ir Birutę Užkuraitę-Statkevicienę. Lietuvos dienraštyje "Kauno diena" 1998 m. sausio 16 d. paskelbusiems "Atvirą laiką išrinktajam Lietuvos Respublikos Prezidentui Valdui Adamkui". Didį padėką to dienraščio vyriausiajai redaktorei Teklei Mačiulienai, leidusiai spausdinti.

Laiško autoriai beveik kukliai vertina ligšiolinę Lietuvos politiką: "Lietuvos užsienio politiką geriausiai apibūdina žodžiai 'jokios politikos'".

Skaudu skaityti: "V. Adamkus beprasmiskiu pavadino klausimą apie galimybę keisti Kaliningrado srities priklausomybę. Pasak jo, tai įforminta Helsinkio susitarimuose". Kaliningradas yra sovietų primestas vardas, neturintis jokio istorinio pagrindo. Pastaruoju metu lietuvių jį vadina Karaliaučiumi. Iki 1255 metų prūsai jį vadino Tvankste. Kryžiuočių ordinas, talkinamas Čekijos karaliaus Otokaro II, nugalėjo prūsus, sugriovė jų pilį, toje vietoje pastatė naują pilį ir ją pavadino – Čekijos karaliaus Otokaro II garbei – Königsberg. Okupantai prūsams neleidė naudoti Tvankstės vardo, todėl ir pradėjo vadinti Karaliaučiumi.

1940 m. Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga. Užsienyje veikė Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo komitetas (VLIKas). Baigiamajame posėdyje VLIKo informacinė tarnyba ELTA žiniaraštyje 1991 m. nr. 12 (1301) lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis paskelbė svarbų nutarimą:

"Mažoji Lietuva yra lietuvių

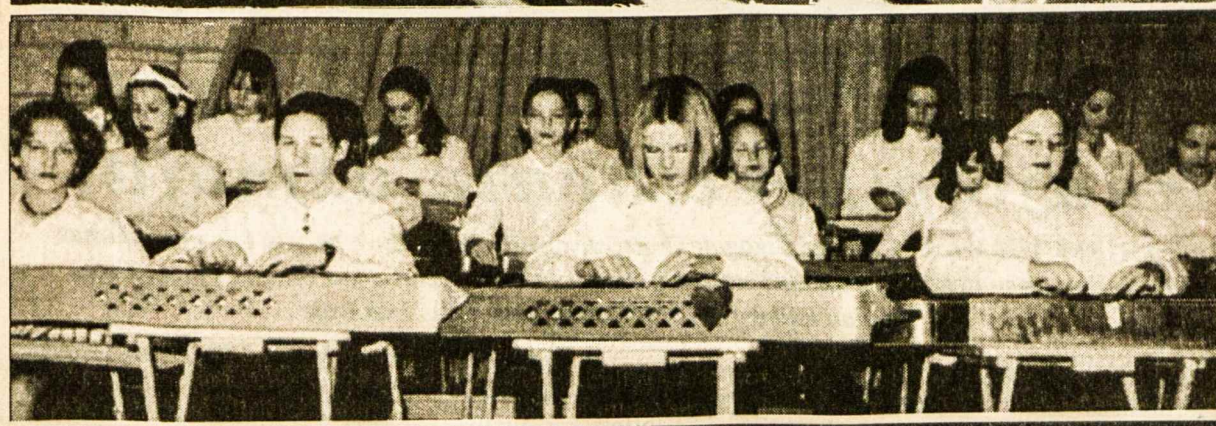
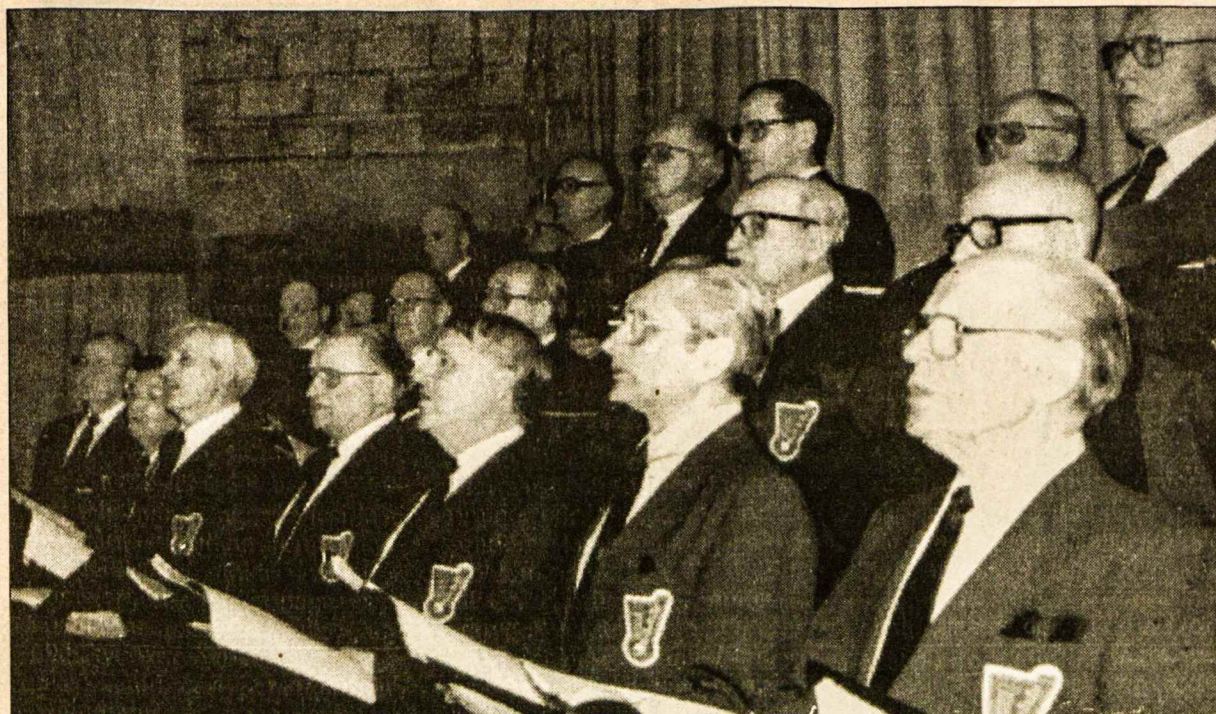
tautos ir jos gentainių žemė nuo seniausių amžių. Jokia kita tauta ar valstybė neturi pirmumo teisės į jos teritoriją. Baigiantis karui, sąjungininkai pavedė Sovietų Sąjungai laikinai administruoti Mažąją Lietuvą, įskaitant Karaliaučiaus (Kaliningrado) sritį. Sovietų Sąjunga, piktnaudžiaudama pasitikėjimu, išteriojo arba išvarė krašto gyventojus, kolonizavo šalį svetimais žmonėmis ir paverė ją grėsminga militarine baze. Todėl VLIKo baigiamųjų darbų seimas kreipiasi į didžiąsias Vakarų valstybes, prašydamas, kad iš Mažosios Lietuvos būtų atitrauktos visos karinės pajėgos ir kad ta šalis būtų sujungta su Lietuva.

Rytų ir Pietų Lietuvos sienos, einančios etnografinėmis lietuvių tautos žemėmis, yra apspręstos 1920 m. liepos 12 d. Lietuvos Respublikos ir Sovietų Rusijos Taikos sutartimi.

Seimas skatina visus lietuvių remti pastangas taikiu būdu atstatyti lietuvių tautos teisę Rytų, Pietryčių ir Pietų Lietuvoje". To rašto atspaudas paskelbtas mano parengtoje knygoje "Potsdamas ir Lietuva dega. Potsdam and Lithuania are burning. Aštuoniomis kalbomis apie Lietuvą". Knyga išleista Klaipėdoje 1993 m. Tą knygą lietuviškų Klaipėdos organizacijų atstovai, atvykę į Vilnių, įteikė visiems Lietuvos respublikos seimo nariams, gavę jų parašus. Įteikė ir Lietuvos respublikos prezidentui A. Brazauskui. Tuo metu Lietuva vykdė Rusijai pasaldintą politiką, neleidė tinkamai pasisakyti. Tikime, naujai išrinktas Lietuvos respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir vyriausybė gins lietuvių tautą tinkamu būdu.

Čikagoje Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje 1983 m. išleido knygą "Tikroji Lietuva". Joje yra 79 žemėlapiai ir 172 iliustracijos. Ten aiškinamas Lietuvos žemėlapis, kurį išleido Lietuvos šaulių sąjunga tremtyje ir Lietuvių istorijos draugija Čikagoje 1982 m. Tie leidiniai padeda geriau suprasti mūsų tautos istoriją.

Helsinio baigiamasis aktas yra pasirašytas 1975 rugpjūčio 1 d. kai kurių valstybių. Tuo metu Lietuva buvo okupuota Sovietų Sąjungos, negalėjo pasirašyti ir nepasirašė. Kieno nors pasirašytas raštas neįpareigoja nepasirašiusio, todėl Valdo Adamkaus vardu paskelbtas sakiny "Pasak jo, tai įforminta Helsinkio susitarimuose", neturi teisinio pagrindo.

Vasario 16-tos 80-mečio iškilmėse Mississaugoje vasario 15 d. meninę programą atliko Toronto vyrų choras "Aras" viršuje, Toronto Maironio mokyklos kanklininkės ir Toronto tautinių šokių ansamblis "Gintaras" Nuotr. A. Simonavičiaus

Slaugos namai - pažanga ir nusivylimas

(Atkelta iš 5-to psl.)

Tai pačią ir maistą per mėnesį. Tai vadinama "residential rate" kaina. Kitas priemokas sveikatos ministerija padengia pagal sutarimą su atskirais slaugos namais sveikatos priežiūros personalo (health care personnel) atlyginimams.

Ši formulė, kad slaugos namų gyventojai patys apmoka gyvenamųjų patalpų išlaidas, o ministerija padengia sveikatos priežiūros personalo atlyginimus, galioja nuo 1993 m. liepos 1 d. Nepasitvirtintiems asmenims, negalintiems mokėti pagrindinio gyvenamųjų patalpų mokesčio, valdžia gali duoti papildomą pašalą.

Ankstyesniuose LN valdybos pranešimuose, pvz. 1997 m. kovo 17 d. teigiama: "Labdaros fondas gavo 2.4 mil. dolerių paramą ilgalaikės priežiūros centrą pastatyti ant Dorval gatvės", taipgi buvo netikslus, nes ministerija primygtinai siūlė ieškoti kito tinkamesnio sklypo metro polinio Toronto ribose. Netikslus ir teigimas, kad neva tik Dorval gatvėje provincijos valdžia prisidė 50% slaugos namų išlaikymo išlaidoms padengti.

Straipsnio pabaigoje sakoma: "Valdyba nori pabrėžti, kad nesvarbu, kur slaugos namai bus statomi, be valdybos atliktų darbų ir padarytų išlaidų mes nebūtume gavę leidimo dėl 60 lovų. Šis leidimas sumažina kiekvieno slaugos namų gyvenimojo nuomą maždaug 50%." Kaip jau minėjau, vieno asmens gyvenamųjų patalpų nuomos mokeskis yra valdžios nustatytas ir nepriklauso nuo to, kiek išleista planavimui ar statybai.

"TŽ" 1995 m. gruodžio 13 d. straipsnyje "Lietuvių slaugos namai Toronte" siūloma "nedelsiant surasti tinkamą naują sklypą, kuris atitiktų slaugos namų poreikius ir būtų lengvai pasiekiamas viešojo transporto sistemoje. Dabartinė LN automobilio aikštelė Dorval gatvėje nėra tinkama slaugos namų statybai". "TŽ" 1996 m. sausio 13 d. nr. Slaugos namų komitetas atsakė: "Mūsų nuomone, turima aikštelė yra tinkama slaugos namų statybai..."

Čia ir glūdi slaugos namų ir

Lietuvių Namų nesėkmė. Jau praėjus eilė metų nuo pažadų pradėti slaugos namų statybą 1990 m. gruodžio 31 d. Buvo girdėti įvairūs pateisinimai dėl statybos atidėliojimo. O vėliau vis nauji pasiteisinimai dėl statybos nuklėmų vėlesniam laikui. Tautiečiams jau seniai buvo aišku, kad nuolatinio statybos atidėliojimo priežastys yra parinkto sklypo 20 Dorval gatvėje netinkamumas. LN valdyba dabar jau nebegali paneigti, kad ji vienintelė, nesitarusi su kitomis lietuviškomis organizacijomis, yra atsakinga už šios vietos parinkimą.

"TŽ" 1997 m. kovo 11 d. straipsnyje "Slaugos namai – nesibaigiantis rūpestis" siūloma šalia Prisikėlimo parapijos naujai planuojamų patalpų statyti slaugos namus. Net ir lietuvių profesionalai statybininkai keliais atvejais pritarė tai vietai. LN valdyba į šiuos ir kitus pasiūlymus reagavo neigiamai ir visus juos kategoriškai atmetė. Tačiau eilė tautiečių negalėjo sukurti su LN valdybos elgsena, nesiskaitymu su tautiečių nuomone. Dėl to buvo nuspręsta rinkti parašus, kurie parodytų LN valdybai, kad ji neturi tautiečių pritarimo slaugos namų statyti Dorval gatvėje.

LN nariams reikia atvirai apsvaistyti ir atsakyti į klausimą: "Kokia yra Lietuvių Namų ir slaugos namų valdybos užduotys?" Organizacijų ar institucijų išrinkti vadovai privalo vykdyti organizacijos įstatuose numatytus tikslus bei siekimus. Jie yra asmenys, vedantys organizaciją ir jos narius įstatų nurodytu keliu. Visuomeninės organizacijos gyvastingumas priklauso nuo jos narių bendradarbiavimo ir aiškaus tikslo siekimo. Privalomas pasitikėjimas vadovais.

Valdybos užduotis taipgi yra vadovauti, jungti narius bei visuomenę į bendrą organizacinę darbą. Nepriimtini atvejai, kai narių pasiūlymai arogantiškai atmetami jų net nesvarstius. Tokiu atveju negalima tikėtis bendradarbiavimo, kaip antai slaugos namų klausimu, kai nei spaudoje keliama svarstymai, nei pasiūlymai nedavė teigiamų

rezultatų. Pavyzdys: Straipsnyje rašoma: "LN ir Labdaros valdyba ir be petičijos žino, kad slaugos namų statyba kitur būtų lengvesnė ir ekonomiškesnė kaip dabartinėje 12-20 Dorval gatvėje". Tačiau 1997 m. spalio 21 d. "TŽ" LN valdyba įrodinėja, kad tik Dorval gatvėje esantis sklypas yra tinkamas statybai. LN valdybos laikysena yra nenuosekli: vienu atveju atmetama petičijos reikšmė, pateinama statybos planavimui Dorval gatvėje išleistos didelės pinigų sumos (apie 280,000 dol.), įrodinėjama, kad tai atlikta normalaus planavimo eigoje, o kitu atveju valdyba, gavusi šią petičiją, dar prieš paskelbdama pareiškimą "TŽ", jau buvo kalbėjusi su Prisikėlimo parapija dėl galimos slaugos namų statybos bendrame parapijos turime sklype. Kuriam tikslui buvo spausdinamas šis pareiškimas? Kodėl valdyba negalėjo priimti ankstyvesnių pasiūlymų ten statyti slaugos namus? Tokia valdybos elgsena dar labiau aptemo ir taip niūrią slaugos namų ateitį.

Sekmadieniais LN ruošiamas "sekmadienių popietės". Jau nuo pat įsikūrimo dabartinėse patalpose sekmadieniais tautiečiai renkasi pasigardžiuoti lietuvių virėjų užkandžiais ir pabendrauti. Kas sekmadienį iš eilės budėdavo vienas LN valdybos narys, sutikdavo atsilankančius narius ir svečius, atsakydavo į jiems rūpimus klausimus, liečiančius LN veiklą. Valdybos nariai tiesiogiai susipažindavo su narių nuomonėmis, išklauso pasiūlymus ir pageidavimus. Paskutiniuoju metu kai kurie valdybos atstovai vis rečiau matomi sekmadienių popietėse.

Silpnėja lietuviška veikla visose mūsų išeivijos organizacijose. Norint išlaikyti ankstyvesnės veiklos lygį, reikia daugiau pastangų, darbo ir laiko. Tik didesnės pastangos, artimesnis ir glaudesnis bendradarbiavimas, didesnis darbuotojų skaičius, pasitikėjimas vieni kitomis išlaikys pageidaujamą veiklos lygį.

Profesionalai, norėdami kilti savo pasirinktoje profesijoje,

Slaptas partizanų kelias į Vakarus

Lietuvos pagrindis sovietmečiu 1945-1950 metais naudojosi Seinijos lietuvių pagalba. Vienas jų rašė: "Broli, juodo medžio kryžių pastatyk nekčia"

BRONIUS MAKAIŠKAS, Varšuva
VALDAS SAMONIS, Torontas

Šiame straipsnyje pateikiama santrauka dalies ilgalaikių mokslinių tyrimų projekto. Vėliau bus parašyta knyga ir dokumentinis filmas šia tema. Autoriai nuoširdžiai dėkoja šio projekto nuolatiniams rėmėjams – Lietuvių fronto bičiuliams, ypač Toronto skyriui. RED.

Ši studija ryškina vieną svarbiausių lietuvių tautos pasipriešinimo epizodų bolševikiams okupantams antrosios krašto okupacijos metais. Skirtingai nuo 1940 metų okupacijos pokario Lietuvoje pasipriešinimas įgijo ryškų ginkluotą pobūdį. Nors ir suprasdami, jog ginkluotas pasipriešinimas negali baigtis galutine pergalė, rezistentai norėjo parodyti ryžtingą tautos nusistatymą okupantų atžvilgiu, tikėdamiesi, kad galų gale Vakarai turės padidinti spaudimą Sovietų Sąjungai, spaudimą, kuris vėsty į naują ginkluotą konfliktą ir palankesnė būklė Lietuvai.

Lietuvių pasipriešinimo vadovybė sugebėjo užmegzti ryšius su tautos emigracija užsienyje bei Vakarų slaptosiomis tarnybomis. Šiuo tikslu Lenkijos teritorijoje buvo suorganizuotas slaptas partizanų susisiekimo ir permetimo kanalas, kuris nuo Lietuvos-Lenkijos sienos per Suvalkų trikampį vedė į Varšuvą, kur buvo užmegzti kontaktai su Vakarų valstybių atstovybėmis, ir Gdynę, iš kurios jūra buvo galima pasiekti Švediją. Šiame konspiraciniame partizanų tinkle dirbo ne tik Lietuvos partizanai, bet ir eilė Suvalkų trikampyje ir visoje Lenkijoje gyvenančių lietuvių, kurių dalis smarkiai už tai nukentėjo nuo komunistinio Len-

kijos režimo, ėjusio ranka rankon su Maskva.

Deja, sovietų Saugumas sugebėjo prasiskverbti į partizanų susisiekimo ir permetimo tinklą. Ilgą laiką užverbuoti sovietų konspiratoriai sekė jo veiklą, diskredituodami atskirų susisiekimo grandžių darbą bei kaupdami informaciją. Daugiausia savo šnipų – Juozo Markulio, Maksimovo ir vėliau prievarta užverbuotų agentų pastangomis sovietų jiems tarnaujantis lenkų komunistinis Saugumas sugebėjo neutralizuoti ir likviduoti susisiekimo kanalą, suimdamas ir sunaikindamas daugumą ryšininkų ir kitų padėjėjų. 1949 metų gruodyje žuvus antrajam po Lukšos-Daumanto partizanų vadui Jurgiui Kriščiūnui (Rimvydui), partizanų ryšys su Vakarais buvo praktiškai nutrauktas, ypač kad jų aktyviausi padėjėjai buvo įkalinti ar ištremti iš Suvalkų trikampio. Prasiskverbusių į partizanų tinklą sovietinės Saugumo tarnybos užmezgė žvalgybinį "žaidimą" su Vakarų žvalgybomis, stengdamosios kompromituoti jų veiklą Baltijos regione.

Šis lietuviško pogrindžio epizodas buvo nepaprastai svarbus dramatiškų lietuvių tautos kovų su sovietiniu okupantu kontekste. Čia veikiantys pernetimo kanalai ir veiklos bazė buvo naudojami rezistentų ir svarbių žinių apie padėtį sovietų okupuotoje Lietuvoje perdavimui į Vakarus. Daug garsių ir visai nežinomų Lietuvos "miško brolių" rado talkininkų ir prieiglobstį Suvalkų trikampyje. Kai kurie iš jų ten išdainavo savo likimą: "medžio juodas kryžius" buvo jiems pastatytas, deja, tik žlugus komunizmui.

Vasario 16 80-čio minėjime Toronte-Mississaugoje 1998 m. vasario 15 d. Anapilio salėje: Kanados parlamento narė SARMITE BULTE (dešinėje) drauge su kitais parlamento atstovais įteikė Kanados ministerio pirmininko JEAN CHRETIEN sveikinimą lietuviams per KLB pirmininką ALGĮ VAIČIŪNĄ (kairėje) Nuotr. A. Simonavičiaus

Įvairios žinios

"The Hamilton Spectator" 1998 m. sausio 6 d. laidoje išspausdino platų iliustruotą straipsnį apie hamiltonietį, daugelį Kanados lietuvių žinomą, nuo savųjų niekada per toli neatšokusį Marių Grinių, dabarti-

dažnai nebegali skirti pakankamai laiko lietuviškos organizacijos. Norint išlaikyti ankstyvesnės veiklos lygį, reikia daugiau pastangų, darbo ir laiko. Tik didesnės pastangos, artimesnis ir glaudesnis bendradarbiavimas, didesnis darbuotojų skaičius, pasitikėjimas vieni kitomis išlaikys pageidaujamą veiklos lygį.

Jau praėjus dešimtmečiui nuo pirmojo Toronto lietuvių organizacijų susitikimo slaugos namų steigimo reikalais, LN valdyba turėtų sušaukti bendrą Toronto lietuvių organizacijų ir suinteresuotų tautiečių susirinkimą galutiniam slaugos namų statybos sprendimui. Šio masto slaugos namų projektas, finansinė tautiečių parama ir jų išlaikymas įmanomas tik glaudžiu bendradarbiavimu ir visų sutarimu.

nį Kanados ambasadorių Vietnamui. Straipsnio autorė Gloria Galloway pasidžiaugia ambasadoriaus hamiltonietiškomis šaknimis, pažymi, kad jo tėvai – karo pabėgėliai iš Lietuvos. Būsimasis ambasadorius gimęs Cochrane, Ont., augęs ir mokėsis Hamiltone, baigęs Kingstone, Ont. karo mokyklą, dvidešimt metų tarnavęs armijoje, pasiekęs kapitono laipsnį ir po to pasukęs diplomatinę tarnybą.

Pokalbėje su straipsnio autore ambasadorius daugiausia pasakoja apie Vietnamą, pasikeitusį po pilietinio karo, bet vistiek dar labai vargingą kraštą, kuriame vidutinis metinis žmogaus uždarbis yra \$300 (JAV). Komunistiniame Vietname svajojama apie kapitalizmą. Pilnos gatvės smulkių parduotuvių, linkstama į laisvesnę prekybą. Sveikatos apsauga bloga. Operacija gali pavykti, bet dėl vaistų trūkumo ar užkurti mums pacientas miršta. Valgylose maistas toli gražu ne kandiškas ar lietuviškas. Vietnamiečiai kanadiečius gerbia ir gerai prisimena, kad Kanada atsisakė jungtis prie JAV, kurios ten dešimtmetį beviltiškai kovojo. Laisvas žodis varžomas. Gali įsigyti užsienietiškų gaminių, bet apie užsienius gerai kalbėti pavojinga. Inf.

Advokatas

VITAS J. LUKAS, J.D.

Patarnavimai Kanados lietuviams
nekilnojamo turto ir palikimų
reikaluose Floridos valstijoje (JAV)

V. J. Lukas, Chartered
Florida Professional Services Corporation
4554 Central Avenue, Ste.A
St. Petersburg, Florida 33711

Tel: 813 327-2833
Fax: 813 327-3660

E-Mail: 102135.3717@compuserve.com
Member, Canadian-American International
Business Council of Tampa Bay

Kaune spausdinamų rašytojo Stasio Santvaro raštų tomai – poezija, dramos, straipsniai

ALĖ RŪTA, Los Angeles

Kaune kultūros žurnalas „Santara“ spausdina poeto, dramaturgo, publicisto kūrybinį palikimą. Porą kartų į Bostoną atkviestas Robertas Keturakis peržiūrėjo velionies archyvą, surinko ir jau išleido pomirtinį poeto eilėraščių tomelį. Dabar spausdina kitus jo gausius raštus, kurių numatyta trys tomai. Įdomu, kad leidyba pradėta nuo III tomo, išleisto 1996 m. Kaune. Ten sudėti gausūs St. Santvaro kritikos straipsniai apybraižos, pokalbiai su menininkais. Dabar antruoju tomu (1997) išleistas dramos „Atlantida“.

Būsimame pirmame tome žadamas išsamus straipsnis apie St. Santvaro gyvenimą, kūrybą ir jo vietą lietuvių kultūroje. Santvaras buvo didžiai kūrybingas lietuvis, priverstinis išeivis, kuris ilgėjosi Lietuvos ir, deja, mirė vos tik po jos nepriklausomybės atstatymo.

Šio rašinio tikslas supažindinti skaitytoją su šio autoriaus išspausdintomis dramomis II raštų tome.

„Atlantida“ – nedidelio formato, bet arti 400 puslapių knyga, kurioje sudėti šeši draminių žanrų veikalai. Jų pirmasis autoriaus pavadintas svajone – „Saulytė“ (1923) ir paskiausias „Moterys santarvė“ – pjesė (1943), kur apstu komedinių bruožų.

Teatru Santvaras sudomėjo anksti, nuo tautos teatro, Vilkolakio, kai recenzavo juo vaidinimus. Recenzavo jis ir Kauno valstybinio dramos teatro veikalus, kur jo paties „Žvejai“ buvo suvaidinti 1942 m. Ta drama buvo išversta į vokiečių, latvių, estų kalbas ir vaidinta Kauno, Rygos ir Talino teatruose.

Muzikinė drama „Atlantida“ (rankraštyje trys datos: 1937, 38 ir 1983 m.). Tai simbolinis 7-nių paveikslų veikalas, vaizduojantis Antinėjos viešpatavimo laikus. Parašytas gražia poetine kalba. Vaizduojami sukilėliai prieš netikusią ir žiauriai valdovę Antinėją, kuri nužudė kandidarietę vadą, o kitus įkalintus kankino požemiuose. Septintame dramos veiksmo – valstybės Aukso vartai, dingę bekraščiuose vandenyse, o paigoje išsigelbėjusių kandidarietę (laive) žodžiai, kuriais ir užbaigiama drama:

*O tėviške, plauks metai,
tartum debesys padangė, –
Ir neiškilsi tu, ir niekad nežydėsi:
Sudiev, sudiev, o mylimas,*

Kristaus atsimainymo šventovė Maspeth'e prie Niujorko, projektuota architekto Jono Muloko

*o mielas krašte,
Negrįšim tavo kalnuosna ir
neišsėsim jau tavam pavėsy...
Sudiev! Sudiev! Sudiev!*

Ar ne paties autoriaus ten širdies žodžiai, jei rankraštyje žymima ir 1983 metų data?

Realiausios ir lengviausios vaidinamos St. Santarvo dramos – „Žvejai“ ir „Kaimynai“, kuriomis net išeivijos mėgėjų teatrai galėtų pasidomėti.

Stasys Santvaras, ATLANTI-DA. Antras tomas. Sudarytojas ir redaktorius – Robertas Keturakis. Išleido kultūros žurnalas „Santara“ redaktoriai (vyr. redaktorius Romualdas Norkus) 1997 m. Kaune. Meninis redaktorius – Algirdas Jurenas. Tiražas – 1,000 egz. Spaustuvė „Spindulys“ (Gedimino 10, 3000 Kaunas).

Lietuviškos architektūros puoselėtojas

Jo darbai išeivijoje prisimenami 90-tojo gimtadienio proga. Juose atsispindi originalūs bandymai įvesti lietuviškus motyvus moderniojo architektūron

ELENA NIJOLĖ BUČIŪTĖ

Jonas Mulokas, vyriausias sūnus, gimė 1907 m. gruodžio 18 d. valstiečių šeimoje. Vaikystę praleido Vištagerkyje, Kvėtikų parapijoje, Anykščių apskrityje.

Nors Lietuva iki 1918 metų dar buvo carinės Rusijos sudėtyje, Mulokų šeimoje tvyrojo lietuviška meilės savo tėvynei dvasia. Tėvas Petras ir tėvo dėdė Jonas buvo knygnešiai, gabenę knygas iš Mažosios Lietuvos. Tėvų žemę supo dvasiškai turtinga lietuviška gamta. Vaikystėje ir jaunystėje patirti įspūdziai giliai įsmigo į širdį ir liko nepamiršti visą gyvenimą.

Su šiais dvasiškai turtingais vaizdiniais Jonas Mulokas išvyko iš Lietuvos ir nesiskyrė visą gyvenimą. Vėliau svetur, Amerikoje, jo architektūriniai veikalai buvo pagrindinis impulsas kuriant lietuvišką architektūrą.

Jonas mokėsi Rokiškio gimnazijoje. Miestas garsėjo didele menine verte turinčia šventove, aukštomis raudonų plytų sienomis ir įspūdinga vidaus erdve su medžio drožinių turtiniais elementais. Jos simetrijos ašis, menamai pratesta per miestelio aikštę, keliu tarp tvenkinių vedė į baltų dvaro rūmų puošnų įėjimą. Rūmus supo vertingų medžių parkas. Įspūdinga aplinka ir tuomet jau žinomo Lietuvoje architekto V. Landsbergio-Zemkainio atvyki-

Atvykęs į Ameriką, pratešė architekto darbą, pradėjo nuoseklų brendimo kelią, būdingą daugeliui meninės profesijos žmonių, pasiekė kūrybinių aukštumų ir paliko didelį lietuviškos architektūros palikimą.

Dar studijų metais reikėsi jo siekis sukurti lietuvišką profesionalią architektūrą, interpetuojant medinės architektūros formas kitose medžiagose: plytų mūre bei betone. Dėl šio siekio į kūrybinių bandymų ne kartą susilaukė kritinių pastabų ir buvo įtrauktas į diskusijas, tačiau suprojektuotais pastatais apgynė savo kūrybinį požiūrį.

J. Mulokas pakėlė ir romantikos lygį išsivežta iš Lietuvos dvasią, saugodamas ją atmintyje ir idealizuodamas. Tai tapo pagrindiniu impulsu jo kūrybinėje veikloje. Jis sukūrė pastatų, šventovių, kurių architektūrinėje išraiškoje aiškiai dominuoja tradicinių medinių lietuviškų koplytstulpių formų plastiką. Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo šventovės Čikagoje, pastatytos 1957 m., siluetas artimas Lietuvos miestelių šventovių siluetams: bokštų viršus primena koplytstulpių architektūrą, o ne gotikinės ar barokinės architektūros įtakoje sukurtus bokštus.

Artima savo lietuviškumui yra ir Švenčiausiosios Mergelės Marijos šventovė Custeryje, pastatyta 1966 m. Teisę projektuoti šį objektą J. Mulokas laimėjo konkurse.

Kryžiaus kelių koplyčios Kennebunkporte architektūra taip pat labai artima lietuviškų medinių koplytstulpių ir varpinių

Naujasis Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS su liuanistinės mokyklos mokiniais Čikagoje 1998.I.24. Iš kairės: M. Utz, S. Petersonienė, V. Adamkus, J. Dovilienė

mas į Rokiškį bei įdomi jo pasakaita apie architektūrą padėjo jaunam abiturientui 1927 metais apsispręsti architektūros studijoms, kurias Vytauto Didžiojo universitete sėkmingai baigė 1935 metais.

Tapęs diplomuotu inžinieriumi architektu, dvejus metus tarnavo Lietuvos kariuomenėje, o 1937 m. pradėjo architekto darbą.

1939 m. atvykęs į Vilnių daug prisidėjo atstatant architektūros paminklus, lietuviškus simbolius, kurie buvo sunaikinti Vilniui esant svetimos rankose. Jo nuopelnas yra Didžiųjų Lietuvos kunigaikščių karūnos atstatymas viršum Šv. Kazimiero šventovės kupolo 1943 m., kuri buvo nugriauta caro laikais. Jonas Mulokas suprojektavo ir realizavo daug paminklų, kuriomis buvo pažymėti Lietuvai svarbūs įvykiai: prie pastato, kuriame buvo pradėtos leisti (P. Vileišio) „Vilniaus žinios“, kur buvo išrinktas pirmasis Lietuvos prezidentas ir pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės aktas; taip pat prie pastato, kuriame mirė tautės patriarchas Jonas Basanavičius ir kt.

Tik keletą metų teko dirbti Jonui Mulokui Vilniuje. 1944 m. su šeima – žmona Jadvyga ir sūnumi Rimu (gim. 1942 m.) – pasitraukė į Vokietiją, vėliau apsigyveno Jungtinės Amerikos Valstijose, kur tapo žymiu architektu – lietuviškos architektūros propaguotoju.

Atvykęs į Ameriką, pratešė architekto darbą, pradėjo nuoseklų brendimo kelią, būdingą daugeliui meninės profesijos žmonių, pasiekė kūrybinių aukštumų ir paliko didelį lietuviškos architektūros palikimą.

Dar studijų metais reikėsi jo siekis sukurti lietuvišką profesionalią architektūrą, interpetuojant medinės architektūros formas kitose medžiagose: plytų mūre bei betone. Dėl šio siekio į kūrybinių bandymų ne kartą susilaukė kritinių pastabų ir buvo įtrauktas į diskusijas, tačiau suprojektuotais pastatais apgynė savo kūrybinį požiūrį.

J. Mulokas pakėlė ir romantikos lygį išsivežta iš Lietuvos dvasią, saugodamas ją atmintyje ir idealizuodamas. Tai tapo pagrindiniu impulsu jo kūrybinėje veikloje. Jis sukūrė pastatų, šventovių, kurių architektūrinėje išraiškoje aiškiai dominuoja tradicinių medinių lietuviškų koplytstulpių formų plastiką. Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo šventovės Čikagoje, pastatytos 1957 m., siluetas artimas Lietuvos miestelių šventovių siluetams: bokštų viršus primena koplytstulpių architektūrą, o ne gotikinės ar barokinės architektūros įtakoje sukurtus bokštus.

Artima savo lietuviškumui yra ir Švenčiausiosios Mergelės Marijos šventovė Custeryje, pastatyta 1966 m. Teisę projektuoti šį objektą J. Mulokas laimėjo konkurse.

Kryžiaus kelių koplyčios Kennebunkporte architektūra taip pat labai artima lietuviškų medinių koplytstulpių ir varpinių

architektūrai: mūrinės atramos laiko trijų aukštų smailėjančią viršūnę – „koplytstulpį“, pabaigtą kryžiumi.

Ypač Jono Muloko kūrybą išgarsino lietuvių parapijos Kristaus Atsimainymo šventovė Niujorke, pastatyta 1962 metais. Pastato erdvinėje – planinėje kompozicijoje dominuoja trikampio formos fasadas, kurio fragmentai ir detalės bei klojimą primenantis, beveik iki žemės nuleistas stogas sukuria harmoningą visumą. Šios šventovės architektūra yra vieninga išorėje ir viduje: ištiklinta stogo viršutinė dalis, skleidama šviesa interjere, išryškina centrinę erdvę ir baltos plokštumos fone lietuviškais motyvais padabintą altoriaus kryžį.

Interjero meninį apipavidalinimą kūrė dail. V. K. Jonynas, nepažeidamas architektūrinės J. Muloko koncepcijos. Šis J. Muloko kūrinys buvo pripažintas autoriaus architektūrinio triumfu: 1962 metais naujų pastatų vertinimo komisijos už tais metais Niujorke ir jo apylinkėse baigtas statybas pažymėtas pirmojo laipsnio premija.

Pirmojo laipsnio premija tada taip pat buvo apdovanotas pasaulinio garso suomių architektas Ero Saarinas už TWA bendrovės lėktuvų stotį Niujorko Kenedžio aerouoste. Šis apdovanojimas kartu su suomių architektu liudija ir Jono Muloko kūrybos tarptautinį pripažinimą. Tų pačių metų rugpjūčio 25 d. Amerikos architektų suvažiavime Čikagoje, kuriame dalyvavo su savo projektais ne tik iš JAV bet ir iš Kanados, Argentinos ir Brazilijos, Kristaus Atsimainymo šventovė buvo pažymėta kaip puikus kūrinys ir talentingo architekto įnašas. Šios šventovės šventinimo apcigoose Brooklyno vyskupas B. Entegartas pasakė: „Daug šventovių yra šioje vyskupijoje, bet šie naujieji Dievo namai išsiskiria savo originalumu, grožiu, stiliumi ir skoniu.“

1959 metais pradėto projektuoti Tėvų kapucinų indėnų misijos komplekso architektūrinėje pastatų išraiškoje J. Mulokas siekė suprasti indėnų menui bei pastatams būdingus bruožus ir jų interpretaciją pritaikyti naujų pastatų architektūroje: plokštumų, angų formų ir ornamentų derinyje. Architektui pavyko sukurti „indėnišką“ derinį. Šis indėnų misijos projektas 1962 metais rugpjūčio 25 d. Amerikos architektų suvažiavime Čikagoje buvo pripažintas puikiu.

1963-1964 m. J. Mulokas parengė ir įgyvendino Šv. Kryžiaus šventovės Daytono atnaujinimo projektą, kuriame autorius subtiliai įkomponavo lietuviškų audinių raštą pagrindinio fasado plokštumoje ir pastato viduje. Kun. J. Urbonas apie šį darbą spaudoje pažymėjo, kad „J. Muloko statytos bažnyčios, Amerikoje, lyg prašneko lietuviška kalba ir dvasia“.

Ne vieno pastato išorėje ir viduje naudojo Lietuvai būdingą tradicinę medžiagą – plytas. Jaunimo centro Čikagoje fasado plokštumoje įkomponavo Lietuvos Vytį pagal M. K. Ciur-

mušius. Sūnus Rimas Mulokas, su tėvais emigravęs iš Lietuvos, augęs ir mokėsis JAV, pasekė tėvo Jono Muloko pėdomis – tapo architektu. Jonas Mulokas pratešė kūrybinį darbą drauge su sūnumi: 1977 m. Santa Monikoje sukūrė architektūrinę bendrovę „Mulokas ir Mulokas architektai“.

Pakirstas ligos garsus Lietuvos išeivis architektas Jonas Mulokas mirė 1983 m. gegužės 31 d.

Jo sūnus Rimas, gyvendamas ir kurdamas Jungtinės Amerikos Valstijose, ne vieną kartą lankėsi tėvų žemėje, palaikydamas gyvą ir glaudų ryšį. Lietuvių architektų sąjungos ir sūnaus Rimo Muloko iniciatyva 1993 m. buvo įsteigta kasmetinė Jono Muloko premija už geriausią diplominį projektą architektūros srityje. Jau yra keturi absolventai – premijos laureatai iš Vilniaus Dailės akademijos ir Vilniaus technikos universiteto architektūros fakulteto. 1993 m. Lietuvos architektų sąjungos suvažiavimu metu Šv. Kazimiero šventovėje buvo atidengta memorialinė lenta žymaus lietuvių architekto Jono Muloko atminimui.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Niujorkietė dail. Laima Sprangauskaitė 1997 m. rudenį vėl dalyvavo Niujorko gaminių apdailos akademinės mokyklos studentų ir auklėtinių darbų parodoje. Ankščiau ji į parodas Niujorke įsijungdavo tapybos kūrinių, koliažais, mišria technika atliktais darbais. Šįkart parodai buvo pasirinkusi 21 spalvotą medžio raižinį. Jie pasižymėjo netikslumais, neišbaigtumu, bet priminė tokius astronominius objektus, kaip Saulė, Paukščių takas, šviesos ir spalvų sūkurius žiūrovus susiejantais su nežinomybe, kūrybinio vėksmo simboliu.

Dail. Jūratės Batūraitės-Lemkienės, buvusios torontietės, darbų parodą savo patalpose surengė Vokietijos Vjernheimo didžiausias bankas, netoli Vasario šešioliktosios gimnazijos, kurioje jos vyras dirba mokytoju. Jūratė pokaryje yra gimusi Wuertzburge, kai ten iš Lietuvos atvyko jos tėvai, su jais buvo išvykusi Australijon, bet įsikūrė Kanados Toronte. Studijavo Toronto dailės mokykloje. Nuo 1978 m. gyvena Vokietijoje. Savo darbų parodas yra turėjusi Toronte, Bonnoje, Heppeneime, Frankfurte, Pfunstade ir Vilniuje. Jos kūrinių remiasi žmogaus ir gamtovaizdžių motyvais. Paskutinei parodai Vjernheimo banke buvo sutelkusi 23 naujausius savo kūrinius. Dail. J. Batūraitė-Lemkienė augina keturių vaikų šeimą. Parodos atidaryme sūnus Vytautas skambino fortepionu. Savo kūrinių ji yra įteikusi Lietuvos seimo pirm. V. Landsbergiui ir švietimo ministrui Zigmui Zinkevičiui.

Poetas Bernardas Brazdžionis po daugelio metų išeivijoje pirmą kartą Lietuvon grįžo 1989 m. ir tapo dažnu jos svečiu. Tas jo kelionės po visą Lietuvą ir jose tartus gyvus poezijos žodžius įamžino jį su aparatu lydydės filmuotojas ir filmų rež. Algirdas Tarydas. Iš tos surinktos medžiagos jis jau yra paruošęs beveik valandą trunkantį dokumentinį pasakojimą „Bernardo Brazdžionio sugrįžimas“. Filmo patarėjas – literatūrologas Vytautas Kubilius, įvykių komentatorius – rašytojas Valentinas Sventickas, kompozitorius – Juozas Širvinskis. Su šiuo filmu „Lietuvos aidas“ skaitytojus supažindina Tanės Šimonienės pranešimas „Poeto sugrįžimas kinu į justoją“. Savo giminėje, B. Brazdžionis rado tik seną ažuolą, kuris jam yra tautos stiprybės simbolis. Jis stebisi, kodėl jo vardas pavadinta Žadeikių pradinė mokykla. Tiesa, jam teko ją lankyti, bet jis dar tebėra gyvas. Pasak literatūrologo V. Kubiliaus, filme yra epizodų, kuriuose Brazdžionis paliekamas vienas. Tada jis sunku prakalbinti prie filmavimo aparato. Jis betgi gali laisvai ir ilgai kalbėti, kai yra daug klausytojų. Filmas „Bernardo Brazdžionio sugrįžimas“ jau esąs paruoštas. Tačiau jo rež. A. Tarydas nori jį dar kartą peržiūrėti su B. Brazdžioniu, kai jis pavasarį atvyks Lietuvon.

Rašytojas Vytautas Tamulaitis, Toronte 1993 m. rugsėjo 22 d. miręs ir ten Mississaugos Šv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas vaikų literatūros klasikas, tebėra neužmirštas Lietuvoje. Ten pradėdami leisti jo kūrinius ir jau yra įsteigta jo vardo literatūrinė premija. Ją įsteigė Šakių rajono savivaldybė ir Lietuvos rašytojų sąjunga. V. Tamulaitis aštuoniadesimt penktųjų gimimo metinių proga buvo prisimintas specialiu renginiu Šakių rajono Kriūkų vidurinėje mokykloje. V. Tamulaitis pagrindinė tūkstančio litų premija už geriausią 1997 m. kūrinių vaikams buvo įteikta žinomam Lietuvos rašytojui Martynui Vainilaičiui už sukurta, bet dar neišleista eilėutą „Kalvio pasaką“. Jos autorius konkursan buvo atsiuntęs tik rankraštį. „Kauno dienos“ atstovo Kazio Kliuko pranešimu, V. Tamulaitis premija su domino ne tik jos pirmuoju laureatu tapusį M. Vainilaičių, bet ir kitus Suvalkijoje žinomus eilėutotojus – D. Jovaišienę, E. Šulinskienę, E. Dekaminavičienę, A. Jankauskienę, M. Murauską, J. Marcinkevičienę ir vienintelį prozininką A. Jankauską. Antroji V. Tamulaitis literatūrinė premija bus paskirta po poros metų taipgi Kriūkioje, kai ten bus minimos jo gimimo aštuoniadesimt septintosios metinės.

Akmens skulptūrų parkas yra steigiamas Kuršių nerijos Juodkrantėje. Ten dabar įrengiama 2 kilometrų 400 metrų ilgio naujoji Kuršių marių krantinė, turėjanti nutiestus kelius pėstiesiems ir dviratininkams. Krantinės 800 metrų atkarpoje įrengtame parke bus išdėstytos jam sukurtos skulptūros. Pradžiai jau padaryta 1997 m. vasarą ten įvykusių plenerų, skulptoriams skirta poilsio ir darbo stovykla. Naujajam akmens skulptūrų parkui Juodkrantėje penki skulptoriai paliko šešis savo kūrinius: anglas T. Gillespy – „Katamaraną“ ir „Keliauninką“, juodkrantiečiai A. Danilevičius – „Debesį-krantą“, vilniečiai S. Juraška – „Tris vandens formas“, K. Musteikis – „Savaitę“, A. Ališkana – „Gaudykles“. Jų skaičių papildins sekančių vasarų darbo ir poilsio tarptautinės skulptorių stovyklos Juodkrantėje.

Lietuvos prez. Kazio Griniaus muziejaus atidarymas Marijampolėje buvo susietas su jo šimtas trisdešimt pirmuoju gimtadieniu prieš 1997 m. Kalėdas. Muziejui panaudotas jau nugriauti norėtas senas namas, kuriame K. Grinius gyveno 1903-14 m. Tas namas dabar atnaujintas, iš jo iškėlus kelias gyvenusias šeimas. Muziejumi tampa namas turi penkis mažus kambarius. Vienas jų kambarių yra mansarda vadinamoje pastogėje. Atnaujintą namą pašventino Vilkaviškio vysk. Juozas Žemaitis, nes jame įsikurs ir Vilkaviškio vyskupijos muziejus. Prezidento K. Griniaus muziejaus atidaryme dalyvavo tuometinis Lietuvos prezidentas A. Brazauskas, seimo vicepir. A. Vidžiūnas, grupės seimo narių ir Marijampolės apskrities administracijos atstovai. Muziejų prižiūri ir rodinį rinkimą organizuoja vilkaviškietis mokytojas Vytautas Grinius, tolimas prez. K. Griniaus giminaitis.

Kauniečių dailininkų grupė „Archyvas“ Umerkergs kultūros rūmuose surengė parodą „Šventoji žemė“. Penki tos archyvinės grupės dailininkai yra Juozas Rimkus, dievdirbys Liudvikas Ivaškevičius, keramikė Dormantė Steponavičiūtė, grafikė Laura Rimkutė ir fotografas Giedrius Liaugas. „Archyvo“ grupės vadovas ir įkvėpėjas yra Kauno apygardos archyvo direktoriumi dirbantis Juozas Rimkus, po Lietuvą keliaujančią parodą vadinantis daiktų iš išeinančio kaimo, kol juose dar gyva lietuviško kaimo dvasia. „Lietuvos aidas“ atstovė Loretta Jastramskienė, tą gvą dvasią su radusi bendrame „Archyvo“ grupės darbe, rašo „... po stogu pasislėpęs Angelas išskeltais skrydžiu sparnais. Juozas Rimkus pasakojo, kad šiai parodai daiktus rinko iš baigiančio išnykti Lietuvos kaimo, esančio Raseinių rajone, jame likusių apleistų sodybų, tvartų. Parodos eksponatai – sustingusi, nebesisukanti siuivimo mašina, virtusi stalu su degančia ugnelė, šulyns, statomas iš pabirusių statinės lentų, mediniai angelai, kurių veidai susenę, tačiau akys žvelgia į tolį. Tie, kurie dar atmena senelių trobesius, medžio kvapą ir girgždančias svirtis šalia dulkelio kaimo vieškelio, apsilankę „Archyvo“ parodoje trumpam sugrįžo į vaikystės metus kaime, laukiant tylų vakarą sugrįžtančių po darbo senelių...“

Plk. Juozas Žemguly (1890-1941), Lietuvos kariuomenės chirurgas, Petrapilio karo medicinos akademijos ir Estijos Tartu universiteto auklėtinis, I D. kare dalyvavo suomių divizionėje Galicijos fronte, buvo sužeistas. Pasveikęs grįžo gimtojon Lietuvon ir 1923-35 m. dirbo Lietuvos karo ligoninės chirurginio skyriaus vedėju. Pirmąjį sovietmetį jis sutiko jau dirbdamas chirurgu Panevėžio ligoninėje. Ten jį 1941 m. birželio 26 d. su gydytojais A. Gudoniu ir S. Mačiuliu sušaudė nuo vokiečių bėgantys sovietai. Toks savo darbą ligoninėje atliekančių gydytojų nužudymas tada plačiai nuskambėjo Lietuvoje. Velionis už nuopelnus Lietuvai buvo apdovanotas DLK Gedimino ordinu, Šaulių žvaigžde ir Lietuvos nepriklausomybės medaliu. 1997 m. rudenį švenčiant kariuomenės šventę, buvo atidengta plk. J. Žemgolio atminimui skirta paminklinė lenta prie namo K. Donelaičio gatvėje.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPLIOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 62 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.2.75%	Asmeninės paskolas nuo 7.50%
180-364 d. term. ind.3.25%	Sutarties paskolas nuo 7.50%
1 metų term. indėlius3.75%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuošimčiu
2 metų term. indėlius4.00%	1 metų 6.15%
3 metų term. indėlius4.25%	2 metų 6.30%
4 metų term. indėlius4.50%	3 metų 6.45%
5 metų term. indėlius4.75%	4 metų 6.55%
1 metų GIC-mėn. palūk.3.75%	5 metų 6.60%
1 metų GIC-mėn. palūk.4.00%	Su keičiamu nuošimčiu
2 metų GIC-mėn. palūk.4.25%	1, 2, 3 metų 5.45%
3 metų GIC-mėn. palūk.4.50%	
4 metų GIC-mėn. palūk.4.75%	
5 metų GIC-mėn. palūk.5.00%	
RRSP, RRIF ir OHOSP2.25%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.4.00%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.4.25%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.4.50%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.4.75%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.5.00%	
Taupomąją sąskaitą2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk.2.25%	
Kasd. pal. čekių sąsk.2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.2.75%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC" kortelė**
Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytaui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 416 740-9650 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

DRAUDA
Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)
Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187
CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

BURLINGTONO rajone 6 kam. "bungalow" prie upelio, didelis kiemas. Prašo \$159,900.

Skambinti
TEODORUI STANULIUI
SAŽININGAS IR GREITAS PATARNAVIMAS
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A9
(2 blokai į vakarus nuo Lietuvių namų)
tel. 416 769-1616 FAX 416 769-1524

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
Provincijos vyriausybė atiduos paskolas teikiančioms institucijoms iki \$2,350 už kiekvieną studentą, kurio skola viršija \$7,000 per metus. Anksčiau riba nebuvo nustatyta. Šiuo pakeitimu bus aiškiau, kiek studentas gali tikėtis paramos iš provincijos.

Mokslui institucijose, kurių studentų paskolas yra ypatingai aukštos, turės pačios dalį skolų sumokėti arba nutraukti tam tikras programas. Naujas potvarkis daugiausia taikomas privačioms mokslo institucijoms. Bus stengiamasi studentams suteikti daugiau informacijos apie programas, baigimo ir įsidarbinimo statistiką bei skolų grąžinimo tvarką. Studentų šeimos turės taipgi daugiau finansinės prisidėti.

Nedarbo apdraudimo skyriaus statistika per 1 metus rodo, kad iki 1997 m. spalio tik 43% neįsidarbinusių kanadiečių gavo išmokas. Praėjusių metų pirmame pusmetyje 739,000 gyventojų atitiko šalpos gavimo reikalavimus. O 1996 m. jų buvo 908,000. Skaičius nukrito dėl taisyklių sugriežtinimo. Pašalpų negalima gauti savanoriškai apleidę darbus arba nepilnu laiku dirbantys.

Ontario provincijoje labiausiai nukrito pašalpas gaunančiųjų skaičius – 1997 m. tik 33% dirbančiųjų gavo išmokėjimus. Finansų ministeris Paul Martin kaltinamas "Unemployment Insurance" sistemos apkarpymu, norint parodyti sumažintą deficitą. Tikimasi, kad 1997 m. bus \$19.5 bln. pajamų (imokų), o \$12.5 bln. išmokėjimų ir administracinių išlaidų.

Jeremy Wotherspoon, kanadietis čiuožimo lenktynių čempionas, jau seniau pasiekęs pasaulinį rekordą 1000 metrų čiuožime, Nagano priešolimpinėse lenktynėse pagerino olimpinį 500 metrų rekordą, nučiuožęs tą nuotolį per 36.25 sekundes.

Albertoje pajamų mokesčiai yra žemiausi visoje Kanadoje. Nors provincijos pajamos krito beveik \$1.9 bln., vyriausybė paskelbė 1.5% mokesčių sumažinimą vasario 13 d., norėdama pritraukti provincijų daugiau verslo. Šis žingsnis kainuos \$123 mln. 1998-1999 m. konservatorių vyriausybė tikisi, kad 1997-1998 m. skola sieks \$2.2 bln.

Provincijos pajamos sumažėjo dėl nukritusių energetikos (naftos ir dujų) kainų. Šiais metais provincija tikisi \$15.2 bln. pajamų, iš kurių \$2.6 bln. atnešų energetika. Konservatoriai taip pat žada apdovanoti

provincijos valdiškus tarnautojus 2% atlyginimo "bonus", nes prieš 4 metus jų algos buvo sumažintos 5%.

Sveikatos ministeris Allan Rock pranešė, kad 67.3% tabako produktų pardavėjų 1997 m. vykdė įstatymą, draudžiantį pardavinėti cigaretes nepilnamečiams. Prieš 2 metus daryti bandymai, kuriems sveikatos ministerija pasamdė paauglius siuntę į parduotuves pirkti cigarečių. Įrodyta, jog įstatymo laikėsi tik 47.9% pardavėjų. Ministerijos duomenimis, perspėjimas ir baudos padeda sumažinti cigarečių pardavinėjimą nepilnamečiams, tačiau, norint sumažinti rūkančių skaičių, įstatymo turi laikytis 80% tabako produktų prekiautojų.

Nuo 1994 m. Kanadoje galioja įstatymas, draudžiantis parduoti cigaretes nesulaukus 18 metų. Prieš tai buvo retai vykdomas įstatymas, neleidžiantis pardavinėti jaunesniems kaip 16 m.

Nuo vasario 16 d. prie cigarečių kainos priskaičiuojamas didesnis mokestis Ontario, Kvebeko, Nova Scotia, Prince Edward Island ir New Brunswick provincijose. Federacinė valdžia susirinko \$70 mln. pajamų ir tikisi taip pat mokesčių pakėlimu atbaudyti jaunimą nuo rūkymo. RSJ

Skautų veikla

• Vasario 8 d. Toronto skauti-ja gražiai paminėjo 80-ją Lietuvos nepriklausomybės šventę. Organizatorių su vėliavomis dalyvavo Lietuvos kankinių šventovėje pamaldose padėkoti Aukščiausiam, kad netekus tėvynės laisvės, lietuvių skautų organizacija pajėgė atsikurti tremtyje, ir per tiek metų sėkmingai vykdyti skautišką programą ir sulaukti Lietuvai laisvės. Trečioji karta ir toliau sėkmingai tebeveikia išeivijoje.

Iškilmingas Mišias atnašavo ir gražų pamokslą apibūdindamas skautų obalsį, pasakė klebonas prel. J. Staškus. Skaitinius skaitė sk.v.v.sl. L. Narušis. Aukos nešė skautės, o jų apibūdinimą skaitė ps. D. Petrauskienė. Angliukų choras, vadovaujamas muz. N. Benotienės, gražiu giedojimu labai praturtino pamaldas.

Po Mišių visi žygiavo į Anapilio parodų salę testuoti minėjamą. Tunty komend. ps. A. Saplys komandavo ir priėmė raportus ir perdavė turtininkui. Po pasveikinimo "Būdė!"; salituojant įneštos vėliavos, turtininkas kalbėjo: šandien mes susirinkom paminėti Sausio 13-sios ir Vasario 16-sios, prisiminti visus lietuvių, paaugojusius savo gyvybes už Lietuvos laisvę. Uždegtos žvakės ir skautės V. Narušytė, L. Jonaitytė, R. Janušonytė, V. Simonavičiūtė, A. Rusinaitė skaitė Lie-

Sportas

II-oji Lietuvos tautinė olimpiada

VI-sios Pasaulio Lietuvių sporto žaidynės

Kanados sporto apygarda praneša, kad organizuoja išvyką į II-ąją Lietuvos tautinę olimpiadą birželio 23-26 d.d. ir VI-sias Pasaulio lietuvių sporto žaidynes birželio 27-30 d.d.

Olimpiadoje dalyvauja pajėgiausi sportininkai ir komandos, įvykdę Lietuvos sporto federacijų nustatytas normas. Žaidynėse dalyvauja visi norintys sportininkai. Yra sudarytos organizacinės išvykos komitetas, į kurį įeina Kanados sporto apygardos komitetas ir klubų atstovai. Visus norinčius prisidėti prie sportininkų ir pamatyti šias šventes, kviečiame jungtis prie išvykos grupės. Numatome išvykti birželio 17, 20 ir 24 d.d. su Finnair oro linija.

Yra atidarytos dvi sąskaitos paremti sportininkus olimpiečius. Sąskaitų numeriai: "Parama" 6116, Priskelimo kredito kooperatyvas 1249991. Dėl tolimesnės informacijos skambinti Rimui Kuliavui tel. 416 766-2996, Arūnui Morkūnui tel. 416 233-1920, Arūnui Čyguui tel. 416 760-8693, Mariui Gudinskui tel. 1-905-547-4536, Arvydui Šeštoku tel. 905 829-2289. Hamiltono lietuviai norintys finansškai paremti Kanados olimpinę komandą prašome kreiptis pas Reginą Chormanskę.

Organizacinis komitetas

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 106 milijonus dolerių

MOKA:	IMA:
3.00% už 30-89 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo.....7.50%
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
3.75% už 1 m. term. indėlius	1 metų.....6.15%
4.00% už 2 m. term. indėlius	2 metų.....6.30%
4.25% už 3 m. term. indėlius	3 metų.....6.45%
4.50% už 4 m. term. indėlius	4 metų.....6.55%
4.75% už 5 m. term. indėlius	5 metų.....6.60%
5.00% už 6 m. term. indėlius	
5.25% už 7 m. term. indėlius	
5.50% už 8 m. term. indėlius	
5.75% už 9 m. term. indėlius	
6.00% už 10 m. term. indėlius	
6.25% už 11 m. term. indėlius	
6.50% už 12 m. term. indėlius	
6.75% už 13 m. term. indėlius	
7.00% už 14 m. term. indėlius	
7.25% už 15 m. term. indėlius	
7.50% už 16 m. term. indėlius	
7.75% už 17 m. term. indėlius	
8.00% už 18 m. term. indėlius	
8.25% už 19 m. term. indėlius	
8.50% už 20 m. term. indėlius	
8.75% už 21 m. term. indėlius	
9.00% už 22 m. term. indėlius	
9.25% už 23 m. term. indėlius	
9.50% už 24 m. term. indėlius	
9.75% už 25 m. term. indėlius	
10.00% už 26 m. term. indėlius	
10.25% už 27 m. term. indėlius	
10.50% už 28 m. term. indėlius	
10.75% už 29 m. term. indėlius	
11.00% už 30 m. term. indėlius	
11.25% už 31 m. term. indėlius	
11.50% už 32 m. term. indėlius	
11.75% už 33 m. term. indėlius	
12.00% už 34 m. term. indėlius	
12.25% už 35 m. term. indėlius	
12.50% už 36 m. term. indėlius	
12.75% už 37 m. term. indėlius	
13.00% už 38 m. term. indėlius	
13.25% už 39 m. term. indėlius	
13.50% už 40 m. term. indėlius	
13.75% už 41 m. term. indėlius	
14.00% už 42 m. term. indėlius	
14.25% už 43 m. term. indėlius	
14.50% už 44 m. term. indėlius	
14.75% už 45 m. term. indėlius	
15.00% už 46 m. term. indėlius	
15.25% už 47 m. term. indėlius	
15.50% už 48 m. term. indėlius	
15.75% už 49 m. term. indėlius	
16.00% už 50 m. term. indėlius	
16.25% už 51 m. term. indėlius	
16.50% už 52 m. term. indėlius	
16.75% už 53 m. term. indėlius	
17.00% už 54 m. term. indėlius	
17.25% už 55 m. term. indėlius	
17.50% už 56 m. term. indėlius	
17.75% už 57 m. term. indėlius	
18.00% už 58 m. term. indėlius	
18.25% už 59 m. term. indėlius	
18.50% už 60 m. term. indėlius	
18.75% už 61 m. term. indėlius	
19.00% už 62 m. term. indėlius	
19.25% už 63 m. term. indėlius	
19.50% už 64 m. term. indėlius	
19.75% už 65 m. term. indėlius	
20.00% už 66 m. term. indėlius	
20.25% už 67 m. term. indėlius	
20.50% už 68 m. term. indėlius	
20.75% už 69 m. term. indėlius	
21.00% už 70 m. term. indėlius	
21.25% už 71 m. term. indėlius	
21.50% už 72 m. term. indėlius	
21.75% už 73 m. term. indėlius	
22.00% už 74 m. term. indėlius	
22.25% už 75 m. term. indėlius	
22.50% už 76 m. term. indėlius	
22.75% už 77 m. term. indėlius	
23.00% už 78 m. term. indėlius	
23.25% už 79 m. term. indėlius	
23.50% už 80 m. term. indėlius	
23.75% už 81 m. term. indėlius	
24.00% už 82 m. term. indėlius	
24.25% už 83 m. term. indėlius	
24.50% už 84 m. term. indėlius	
24.75% už 85 m. term. indėlius	
25.00% už 86 m. term. indėlius	
25.25% už 87 m. term. indėlius	
25.50% už 88 m. term. indėlius	
25.75% už 89 m. term. indėlius	
26.00% už 90 m. term. indėlius	
26.25% už 91 m. term. indėlius	
26.50% už 92 m. term. indėlius	
26.75% už 93 m. term. indėlius	
27.00% už 94 m. term. indėlius	
27.25% už 95 m. term. indėlius	
27.50% už 96 m. term. indėlius	
27.75% už 97 m. term. indėlius	
28.00% už 98 m. term. indėlius	
28.25% už 99 m. term. indėlius	
28.50% už 100 m. term. indėlius	

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

MasterCard Interac PLUS

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santaupų dydį iki \$2,000.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaujama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitių kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšto kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sutton GROUP

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašau skambinti šandien

tel. 416 236-6000
pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

Į Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu
Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai

Nordland Express 1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8

Darbo valandos: Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r. iki 6 v.v.

Toronto 416 535-5000

Skyrius: North York 164 Willowdale Ave., North York, Ont. 416 222-4021

Hamilton Alfredas Zorkus 905 522-9966

London Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. 519 657-1751

Montreal Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine 514 637-9102

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road (tarp Eglinton ir St. Clair), Toronto, Ontario M6N 3P7

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7 (Prieš Lietuvių Namus)
Tel. 416 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lėšai (contact lenses).

Queen Travel International Ltd ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave., TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

Kelionės į visus kraštus visomis oro linijomis!
Į Vilnių – iki gegužės pabaigos pritaikomos žiemos sezono kainos ne tik iš Toronto, bet ir Halifaxo, Montrealio, Otavos, Edmontono, Kalgario ir Vankiverio.
Pranešu, kad GRUPINĖS KELIONĖS Į SPORTO ŠVENTĘ IR DAINŲ IR TAUTINIŲ SOKIŲ ŠVENTĘ birželio pabaigoje 96 vietos jau užpildytos. Iki kovo 2 dar vis yra galimybė prisidėti prie šių kelionių. NAUDOKITES PROGA – KELIAUKITE KARTU – GRĮŽKITE KADA NORITE! PASINAUDOKITE GRUPINĖS KAINOMIS! Keliaujantiems kitu metu primenu, kad mano kainos dar vis yra geriausios! PASIEŠKOKITE PIGIAUSIOS KAINOS IR TADA SKAMBINKITE MAN!

Tikimės, kad mūsų kainos TIKRAI yra geriausios visoje Kanadoje (geresnės net ir už SUPER SAVER kainas!) Pasitarkite ir tada skambinkite ALGIUI MEDELIIUI. Pas mane atvažiuoti nėra būtina – kelionę sutvarkom telefonu, bilietus pristatom!

Asmeniškai susitikti su manimi Queen Travel įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 val. ryto ir 5 val. vak. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuoju į Jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskleidžiant Jūsų giminės iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIŠKŲ DOLERIUS. GARANTUOTA!

Sveikiname

STASĮ IR ELENA NAVICKUS
50 metų vedybinio gyvenimo
sukakties proga.

Linkime Jums dar daug, daug
laimingų ir sveikų metų!

Viktoras, Rita, Lydiya,
Pranas, Andrius,
Adomas, Michelle ir Kenzie

SKAITYTOJAI PASISAKO

NETIKSLI INFORMACIJA

Perskaitęs "TŽ" 1998 m. 6 nr. skyriuje "Lietuviai pasaulyje" žinią apie Argentina, nustebau. Ten parašyta, kad Artūriui Mičiūdui, kaip Lietuvos vyriausybės ekonominių ryšių su P. Amerikos kraštais patarėju, tarpininkaujant "buvo sudaryta Lietuvos ir Argentinos bendra žvejybos įmonė "Jura Pescar"... Ne tiesa. Aš buvau paskirtas valstybės konsultantu 1993 m. rugpjūčio 6 d., o Lietuvai vispusiškai žalinga sutartis buvo pasirašyta 1993 m. birželio 2 d., tarpininkaujant Lietuvos garbės konsuliu Algimantui Rastauskui. Jei būčiau turėjęs teisę ar bent progą pareikšti savo nuomonę apie Lietuvos žvejybos laivyno valstybinės įmonės "Jūra" bendrininkus argentiniečius, be abejonės, būčiau pataręs nepasirašyti jokios sutarties su žmonėmis, kurių įnašas tebuvo gudrybės.

Sunku suprasti ir juo labiau patiesinti pasirašytą sutartį, kuria Lietuvos įmonė įsipareigojo teikti laivus, ekipažus, žvejybinį darbą ir sumokėti milijoninę sumą pinigų. Argentiniečiai pasižadėjo išgauti žvejybai licencijas. Už tai jiems buvo pavesta administruoti minėtą sandėrį. Deja, jokių tikrų licencijų jie neišgavo. Vietoje jų atsirado įtartinos licencijos, už kurias "Jūros" atstovai Argentinoje kapitonas Kulbokas pasirašė jiems 720,000 dolerių vertės vekselį. Tokiai sandėris privedė "Jūrą" prie bankroto – ekonominio ir moralinio, kuris pažeidė gerą lietuvių vardą šiame krašte.

Ir kas atsakys už tokią pasirašytą sutartį, kurioje Lietuvos įmonėi "Jūra" teko 49% akcijų, o argentiniečiai – 51%. Visoje šioje byloje buvo daug piktnaudžiavimo, savanaudiškumo, valstybės lėšų cirkuliacijos ir nesąžiningumo laivuose. Lietuvos prokuratūra nedelsdama turėtų ištirti šiuos nusikaltimus. Tada Lietuvos teismas galės išaiškinti nusikaltėlius ir atitinkamai nubausti. Tai būtų geras smūgis mafijai.

Artūras Mičiūdas, Argentina

NUOSAVYBĖS LIETUVOJE

1997 m. gruodžio 18 d. "Drauge" buvo paskelbtas korespondento pokalbis, aprašantis mano lankymąsi Vašingtone ir pasiskundimą Helsinkio komisijai dėl nuosavybių negrąžinimo Lietuvoje. Nustebau, kai nemažas skaičius tautiečių reagojo į tą straipsnelį ir man prišuntė laiškus-pasiteiravimus. Susidarė galimybė pateikti "Class Action Complaint". Tokį bendrą nusiskundimą aš ir keletas lietuvių pasiuntėme JAV senatoriui Alfonse D'Amato, Chairman, Commission on Security and Cooperation in Europe (Helsinki Commission).

Laiško kopijas su priedais pasiuntėme Stuart E. Eizenstat, US Spec. Envoy on Property Claims in Central and East Europe, Keith Smith, US Ambassador to Lithuania, Erika B. Schlager, Counsel for International Law, CSCE, Trevor Evans, Baltic Desk Officer, U.S. Dept. of State.

Lietuviai, tebeturintys problemų su nuosavybių grąžinimu Lietuvoje ir norintys prisidėti prie šio bendro "Class Action Complaint", galite parašyti man. Atsiųsiu informaciją, ką reikia daryti.

Vytautas J. Šliūpas, P.E.

2907 Frontiera Way
Burlingame, CA94010, USA

TELEVIZIJĄ TEISMA

1998 m. vasario 6 d. milijonai televizijos žiūrovų grožėjosi XVIII žiemos olimpiadų žaidynių atidarymu Nagano mieste. Žavėtasi japonų kūrybingumu apipavidalinant pasaulinę sporto šventę savitu tautiniu iškilmingumu.

Deja, neapsieita be nesklaidumų transliuojant atidarymo iškilmę per CBC televizijos tinklą. Apmaldu, kad šį itin meniškai darnų renginį nuolat trikdė iki banalumo įkyri komercinė reklama. Labiausiai piktingas faktas, jog abėcėline tvarka įžengiančius į stadioną olimpiečius ir telekommentarus apie kiekvieną delegaciją netikėtai užgozdavo vi-

sur pranykstanti komercinė reklama.

Kone aklaplėšišku būdu "išgaravo" iš televizijos ekrano istorinis momentas, kai į stadioną buvo įnešta Lietuvos vėliava. Neišgirdome jokių informacinių telekommentarų nei apie vėliavnešį, nei apie mūsų čiuožėjus, slidininkus, biatlonistą... Nė žodžio nebuvo užsiminta apie mažą šalį, įrašiusią į pasaulinio sporto istoriją ne vieną lietuvišką vardą, ne vieną rekordą.

Beje, ne tik Lietuva liko už televizijos ekrano ribų tą įsimintą vakarą. Nebuvo parodyta maždaug dešimt olimpiečių delegacijų iš kitų šalių, taipogi atsitiktinai patekusių į reklamę akimirka. Šiuolaikiniam, vis dar civilizuotame pasaulyje, esti ir padomuro ribos, kurios peržengimas savaime žadina protestą prieš neetišką CBS TV elgesį ignoravusį Lietuvos valstybės statutą tarptautinio renginio transliacijos metu. Tai prilygsta savotiškos rūšies diskriminacijai.

Kreipiuosi į tautiečius, gyvenančius Šiaurės Amerikoje, Lietuvoje ir svetur, susitelkti ir ne tik pareikšti protestą prieš CBS TV neetišką veiksmą, bet ir iškelti jiems bylą teisme už tarptautinių normų pažeidimą etikos srityje.

Tadas Sviederskis,

Pensilvanija, JAV

GAL GIMINĖS?

1997 m. gruodžio 18 d. "Lietuvos aidas" 247 nr. išspausdino ilgą sąrašą "Kanados lietuviai už Vytautą Landsbergį". Jame aš aptikau net tris savo pavardes: G. Kareckas, J. Kareckas ir S. Kareckas. Jie gali būti artimi ar tolimesni mano gimnainiai.

Mano tėvas Vladas Kareckas 1944 m. pasitraukė į Vakarų ir, tikriausiai, apsigyveno pas savo vyresnę seserį JAV. Jo brolis Česlovas Kareckas dar prieš antrą pasaulinį karą emigravo taip pat į JAV. Jie visi yra gimę Kazlų Rūdoje, nes jų tėvas Jacentas Kareckas dirbo geležinkelio inžinieriumi minėtoje stotyje. Aš gimiau 1929 m. kovo 25 d. Kybartų mieste. Būčiau dėkingas, jei minėtieji asmenys atsilieptų šiuo adresu: Česlovas Kareckas, Klaipėdos g. 22-9, 5840 Gargždai. Lithuania-Lietuva. Telefonas: 8-240-52049.

KLB Toronto apylinkės Vasario 16-tosios aukos: \$100 – J. Pargauskas, dr. A. Pacevičius; \$50 – A. D. Nausėdai, E. A. Abromaičiai, L. Dūda, Dana Chornomaz, A. Vaidila, Tėvai pranciškonai, Dresher Real Estate, Toronto Lietuvių Namai, V. Kubiliene, V. O. Taseckas, U. Paliulis, T. B. Stanulius; \$40 – P. Basy, A. Kalendra, S. J. Sinkevičiai, K. J. Batūrai, J. Valukas, P. Krilavičius; \$30 – S. E. Markauskai, Lydia Balsys, V. K. Naruševičiai, V. P. Melnykai; \$25 – Z. J. Dabrowski, S. J. Poškai, J. Linkunaitis, Br. Mackevičius, Br. Vaidila, Br. Saplys, Vik. Skukauskas, E. Girėnienė, A. M. Pranavičiai, J. D. Ramanauskai; \$20 – A. Juozapavičius, G. B. Čizikai, L. V. Balaišiai, Br. V. Palilioniai, O. Juodviršienė, M. J. Astauskai, E. Simonavičienė, V. Montvilas, F. V. Mockai, V. O. Anskiai, S. V. Vaitkai, H. Sukauskas, S. Krasauskas, A. V. Ramanauskai, M. S. Gudaičiai, M. Timukienė, P. Vilutis, J. Yčas, V. B. Palilioniai, J. D. Valaičiai, S. J. Andriuliai, dr. R. Saplys, A. R. Ulbos, B. J. Sriubiškiai, B. Trinka, S. V. Piečičiai, O. Jurėnienė, L. Morkūnienė, A. Vaitonienė, A. Kuolas, P. Čiurlis, G. Sprainaitienė, J. J. Valiulis, P. Dalinda, V. Stukas, J. L. Didžbaliai, Vl. Butkys, S. E. Čepai, A. Azubalis, V. J. Plečkaičiai, V. Jasinevičienė, F. Kudreikis, V. K. P. Gapučiai, R. Celejewski, A. Griponis; \$15 – D. Jonikas; \$10 – E. Slekys, V. Kecorius, M. L. Malinauskai, A. Diržys, R. Bekerienė, A. Puterienė, J. Lelis, A. Zimnickas, R. Aloiza, A. Pažeriūnas, V. Vaidotas, M. Pranaitienė, St. Jakaitis, I. Stasiulis, V. Bubelis, J. Karaliūnas, V. Balčiša, K. Stankus, L. V. Sendžikai, Ona Jurevičienė, Vl. Stabas, J. Janušas, A. Bacevičius; \$5 – A. Saplys, V. Aušrotas, V. Tumosienė, P. Adomaitis, I. Wilkinson, A. Venslovaitienė, P. Žibūnas.

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu - 135 doleriai visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

HomeLife/Realty One Ltd.
Realtor-Member
FAX 416 763-5097

2261 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6S 1N8
Visais namų perkimo-pardavimo reikalais jus informuos ir maloniai patarnaus
NIJOLĖ B. BATES
tel. 416 763-5161
(24 val. pager)

Perkat ar parduodat namą?
Patikėkit šį rūpestį man.
Aš jums sąžiningai patarnausiu.

Gintautas Tumosa

TEL. 416 769-1616

Nemokamas namų įvertinimas

RE/MAX

West Realty Inc., REALTOR®
1678 Bloor Str. West, Toronto, Ont. M6P 1A9

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.

20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")

Prima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masażą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių Namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.

(Orthodontist)

Telefonas

2373 Bloor Street West 416 763-5677

(Prie Jane St.)

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,

B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor

Weston, Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

CMD INSURANCE SERVICES INC.

Dėl visu rūšių draudos Jūs galite kreiptis į Walter Dresher (Drešerį), taip pat naujos automobilų ir namų draudos reikalais; į Rimą Drešerienę kreiptis jau apdraustų automobilų ir namų reikalais ir į Ričardą Drešerį – dėl visų komercinių draudų. 1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8

Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406

FAX 905 624-8238

CMD Insurance Services Inc.

Nekilnojamo turto įkainojimas – mortgicijų, mokesčių, turto ir kt. Kreiptis į Rick Drešerį tel. 416 233-3334

DRESHER Appraisal Ltd.

Nekilnojamas turtas. Patarnavimai visose perkimo ir pardavimo srityse. Kreiptis į Valterį ar Rick Drešerius

Tel. 416 233-3334

DRESHER Real Estate Ltd.

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

2 Jane Street, Suite 204 (kampus Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3

416 762-4232 FAX 416 762-5588

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei

Vasario 16-tosios proga

(Atskirų apylinkių surinktos aukos bus skelbiamos vėliau)

\$200 – V. Montvilas, Tėvai pranciškonai, A. Bumbulis; \$100 – B. Stalioraitienė, E. J. Čuplinskai, prel. P. Gaida, J. Kristolaitis, R. Ziogarys, J. Staškevičius, V. Kubiliene, J. P. Barakauskai, S. E. Čepai, A. N. Simonavičiai, V. P. Melnykai, G. Ignaitytė, P. Basy, A. Kazilis, A. Vaidila, J. Yčas, J. Pargauskas, H. Stepaits, D. Zulonienė, E. Bumeister, kun. V. Volertas; \$75 – Z. J. Dabrowski, B. Saplys, I. V. Ignaitis; \$55 – I. Ross; \$50 – L. G. Vyšniauskai, E. A. Abromaičiai, A. Puterienė, V. Jasinevičienė, M. Zubrickas, J. Stankus, L. Rudaitis, J. B. Tamulionis, V. V. Nausėdai, Lydia Balsys, dr. J. Sungaila, V. O. Taseckai, J. Linkunaitis, V. Matulevičius, M. A. Empakeris, kun. A. Žilinskas, L. Dūda, St. Dargis, V. Zentins, R. G. Paulionis, Dresher Real Estate, Toronto Lietuvių Namai, A. G. Valiūnai, Z. Mažonas, L. Daunienė, M. S. Putrimai, M. Tamulaitienė; \$40 – A. Marcis, St. Jakaitis, J. Pacevičienė, M. Rujonas, A. V. Ramanauskai, M. Jonikas; \$35 – A. Pažeriūnas, B. Čepai-

tienė; \$30 – V. Ruslys, A. S. Cipli-jauskai, R. E. Varden, F. Kudreikis, A. Lemežienė, B. G. Čizikai.

\$25 – V. L. Kolyčius, A. Pavilonis, L. Griškonis, Z. P. Augaičiai, A. S. Petraičiai, P. Čeponkus, L. V. Sendžikai, U. Bleizgienė, Br. Vaidila, A. J. Zalagėnai, A. Simanavičius, G. Balčiūnienė, A. Mikšys, O. R. Berentis, L. Matukas, J. A. Lelis; \$20 – M. J. Astrauskai, M. S. Gudaičiai, A. Pūkas, V. J. Dimskai, J. Nacevičius, J. Bukšaitis, E. Ginčauskienė, V. Kėžinaitis, A. Ledas, J. Budrys, O. J. Gustainiai, A. Zarembaitė, J. Stravinskis, F. V. Mockai, P. L. Murauskai, V. K. P. Gapučiai, M. Bušinskis, J. Z. Didžbaliai, L. J. Adomavičiai, V. Bube-lis, I. Vībrienė, V. K. Naruševičiai, J. J. Kulikauskai, A. Stulgienė, J. Zenkevičius, V. Pečiulis, Vl. Butkys, A. Augaitienė, V. V. Balčiūnai, E. Simonavičius, M. Povilaitienė, R. Dirvelis, B. T. Sriubiškai, I. Vadauskienė, P. L. Jūrėnai, S. V. Piečičiai, B. Sapjoniūnė, M. Pakulienė, Č. Jonys, S. J. Andriuliai, J. Petronis, F. Mačiulis, A. Monstvilienė, V. S. Aušrotai, A. Saplys, A. Radžiūnas, E. M. Kazakevičiai, H. A. Adamonai, S. E. Krasauskai, P. Jonikas; \$10 – V. Kecorius, S. Petryla, A. Diržys, J. A. Šimkai, P. Lukošius, A. Bacevičius, G. Tarvydienė, R. Bekerienė, D. Klbingaitienė; \$5 – P. M. Zymantai, A. K. Rašymai, J. S. Sendžikai, S. Petryla, Hakala, P. Žibūnas. (B.d.)

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

INCOME TAX

PARUOŠIMAS

Dauguma po \$20

Skambinti tel.

416 234-9696

Kristina Genienė,

baigusi H&R Block

Income Tax kursą

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGŲ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

► VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
► PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
► IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
► PRIMAME VISUS PLANINTUS DRAUDIMUS
► STERILŲ ĮRANKIŲ

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

88 ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176

88 HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541

88 HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

TORONTONT

Anapilio žinios

– Vasario 22, sekmadienį, pas mūsų parapijos chorą svečiavosi ir per 11 v.r. Mišias Lietuvos kankinių šventovėje giedoję Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Dalios Viskontienės.

– Vasario 17, antradienį, palaidota a.a. Eugenija Sagevičienė, 59 m. amžiaus.

– Vasario 20, penktadienį, palaidota a.a. Aleksandra Vadakojienė, 79 m. amžiaus.

– Vasario 25, trečiadienį, yra Pelenų diena. Su ja prasideda Gavėnios laikotarpis. Visiems primename, kad Pelenų diena ir Didysis penktadienis yra santūrios ir pasninko dienos. Tomis dienomis susilaikoma ne tik nuo mėsinių valgių, bet ir nuo sotaus pavalgymo. Santūros arba susilaikymo nuo mėsinių valgių dienos Kanadoje yra visi metų penktadieniai. Tad kiekvieną penktadienį nuo mėsinių valgių turi susilaikyti visi tikintieji virš 14 m. amžiaus. Pasninko arba susilaikymo nuo sotaus pavalgymo dienos Kanadoje yra trys: Pelenų diena, Didysis penktadienis ir Kėčių diena. Tomis dienomis nuo sotaus pavalgymo turi susilaikyti visi nuo 18 iki 59 m. amžiaus tikintieji. Tiems, kurie šių įstatų nesilaiko, reikėtų prieš artinimąsi prie Komunijos stalo prieiti išpažinties.

– Gavėnios susikaupimas Lietuvos kankinių šventovėje bus kovo 5-8 d. Susikaupimą praves kun. Algdis Baniulis, SJ. Susikaupimo dienų tvarka: kovo 5, ketvirtadienį – 10 v.r. ir 7 v.v. Mišios su pamokslu, kovo 6, penktadienį, – 10 v.r. ir 7 v.v. Mišios su pamokslu; kovo 7, šeštadienį, – Mišios su pamokslu 10 v.r. ir 6 v.v.; kovo 8, sekmadienį, – pamokslai įprasta sekmadienio Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma kas dieną prieš ir po Mišių. Susikaupimas bus užbaigtas sekmadienį įprastine Religinės šalpos popiete. Bilietai į popietę bus platunami šį sekmadienį, kovo 1, po abių Mišių parapijos salėje. Dėl bilietų kitomis dienomis vakarais skambinti Birutei Matulaitienei tel. 416 622-8599. Įėjimas – \$10 asmeniui, vaikams bus pagiginta. Susidarius likutis bus perduotas šalpos reikalam Lietuvos.

– Gavėnios susikaupimas Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus kovo 4, trečiadienį, Šv. Kazimiero diena, 2 v.p.p. Susikaupimą praves kun. Algdis Baniulis, SJ, iš Klaipėdos, Šv. Juozapo darbininko šventovės klebonas.

– Sutvirtinimo sakramentui besiruošiantiems sekanti pamoka bus kovo 22, sekmadienį, įprastu laiku. Pamokas praveda Gediminas Kurpis.

– Mūsų parapijos Kultūrinė sekcija, gegužės 17, sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio salėje rengia Muzikos studentų koncertą. Dainininkai ir instrumentalistai prašomi registruotis pas sol. Slavą Ziemelę tel. 905 823-7261.

– Mišios kovo 1, sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje: 9.30 v.r. už a.a. Paznėkų ir Sankauskų šeimos mirusius; 11 v.r. už parapiją; Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Valeriją Lenkaitienę.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio vasario 22 popietėje dalyvavo 161 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Saulius Kutas iš Vilniaus. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN vyrų būrelio vicepir. Augustinas Sukauskas.

– LN valdybos posėdis – kovo 5, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Toronto Lietuvių Namų ir Labdaros fondo narių metinis visuotinis susirinkimas įvyks 1998 m. kovo 22, sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 1 v.p.p., susirinkimo pradžia 2 v.p.p. Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai/ės ir į revizijos komisiją – 1 narys/ė.

– Toronto Lietuvių Namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas lietuvių kilmės jaunimui, studijuojančiam aukštojo mokslo institucijose. Dėl smulkesnės informacijos kreiptis į LN raštinę darbo valandomis tel. 416 532-3311. Prašymus dėl stipendijų pristatyti iki 1998 m. kovo 1 d.

– Vytauto Didžiojo menė (Salė B) vasario 28 d. išnuomota Medžiojėjų ir žūklautojų klubo "Taurio" metiniam balui. Žvėrienos vakarienė su vynu ir turtinga loterija. Vyrų choras "Aras" atliks meninę programą.

– Kviečiame "Lokio" svetainės lankytojus pasinaudoti pasiūlymu bei pageidavimų dėžute. Nauji sumanymai pagyvina veiklą.

– Aukos Slausos namams primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto ON M6P 1A6.

ŠEIMA nori išsinuomoti namą. Tel. 905 427-8239.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Pelenų dieną, šį trečiadienį, Mišios, kurių metu ant tikinčiųjų galvų bus barstomi pelenai, bus 8 ir 8.30 v.r. ir 7 v.v. Gavėnios metu kiekvieną penktadienį 7 v.v. einami kryžiaus keliai (stacijos) ir po jų 7.30 v.v. – Mišios.

– Šį sekmadienį pagerbiame šv. Kazimierą, kurio liturginė šventė yra kovo 4 d. Skautai ta proga šį sekmadienį parapijos salėje turi savo tradicinę Kaziuo mugę, kurios atidarymas – 9.45 v.r. Visi skautai dalyvaus 10.15 v. Mišiose.

– Tikinčiosios Lietuvos dieną, Šv. Kazimiero šventės proga, švenčia visos lietuviškos parapijos šį sekmadienį ir daro rinkliavą katalikiškai veiklai paremti bei vargstantiems vaikams Lietuvoje padėti. Gale kovo mėnesio surinktos aukos bus persiųstos Kanados lietuvių katalikų centrui, kuris pagal savo nuostatą jas paskirstys.

– Parapijos metinis Gavėnios susikaupimas įvyks kovo 19-22 d.d. Susikaupimą praves kun. Algdis Baniulis, SJ, Klaipėdos Šv. Juozapo parapijos klebonas.

– Vasario 21 d. palaidotas a.a. Zigmantas Kazlauskas, 74. Paliko žmoną Elzę, seseris Nataliją Adamavičienę ir Ireną Varankienę Toronte bei brolį Stasį Čikagoje. Toronte mirė Algio Giršos brolis a.a. Julius Girša.

– Pakvitavimai už praėitų metų aukas visiems, nepasiėmusiems jų parapijoj, buvo išsiųsti paštu. Padėka tiems, kurie pakvitavimus pasiėmė tuo sutapdami parapiją pašto išlaidas.

– "Treasuries of Lithuanian Cooking", virimo receptų knyga anglų kalba, išleista KLM moterų draugijos parapijos skyriaus, galima įsigyti sekmadieniais salėje, o kitu laiku parapijos raštinėje. Už knygą gautas pelnas skiriamas parapijos persikėlimo vajui. Kaina – \$15.

– Vasaros stovyklų tvarka "Kretingos" stovyklavietėje Wasagoj: lietuviškai silpnai ar visai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 5-18 d.d.; lietuviškai kalbantiems vaikams – liepos 19 – rugpjūčio 1 d.d. Apie stovyklas žinias teikia L. Kuliavienė tel. 766-2996 ir Rūta Jaglowitz tel. 622-9919.

– Mišios sekmadienį, kovo 1 d.: 8.15 v.r. už a.a. Joną ir Algį Puiterius, 9.15 v.r. už a.a. Joną Baranaitį, 10.15 v.r. už a.a. Kostą Činčiką – 2 metinės, už a.a. Praną Kirilį, už a.a. Antaniną Dunauskienę ir Račkauškų šeimos mirusius, 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

– Šį sekmadienį, kovo 1, pamaldos – 11.15 v.r. su Šv. Komunija. Po pamaldų įvyks Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

– Tarybos posėdis numatytas kovo 11 d., 7 v.v., šventovės patalpose.

– Įvairiais parapijiniais reikalais skambinti parapijos tarybos pirmininkui Petriui Šturmui, o sielovados reikalais – kun. Algimantui Žilinskiui.

Muziejaus-archyvo žinios

– Tiesiama Lietuvos archeologinių kasinėjimų nuotraukų paroda. Muziejus turi ir savų archeologinių objektų – du akmens amžiaus kirvukus, Kryžiuočių ordino karių strėlės antgalį ir 15-to bei 16-to amžiaus Lietuvos pinigų. Esame juos nunėję į Maironio mokyklą parodyti mokiniams, kur muz. vedėja vėl lankysis neužlgo.

Maironio mokyklos žinios

– Vasario 14 d. Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas Vytautas Kamantas su žmona Gražina lankėsi mokykloje ir dalyvavo mūsų Vasario 16-sios minėjime. Ta proga pasveikino visus mokinius ir mokytojus.

– Mūsų mokyklos 50-mečio proga Vilniaus Žirmūnų vidurinės mokyklos 2c klasės mokiniai atsiuntė sveikinimą, meno kūrinių bei savo sukurta ir pasiūta lopinėlių antklodę.

– Ieškome senų Maironio mokyklos ir lituanistinių kursų nuotraukų, ypač prieš 1980 m. Taip pat kviečiame visus tėvelius, lankiusius Maironio mokyklą, iš raštines pasiimti ir užpildyti "prisiminimų anketą". Tuo padėsite kursantams surinkti gyvą istoriją.

A. a. Juzės Valaitienės atminimui pagerbti laidotuvių metu "Tėviškės žiburiams" aukoj: \$5 – A. Pocienė; \$10 – A. Stygienė, A. Aleliūnienė, J. Statkevičius, A. Ratavičienė; \$20 – A. J. Aušrotas, E. Keburienė, S. E. Kerai, P. M. Genčiai, J. Ciparis, Jokšienė, K. E. Gapučiai, S. Pargauskienė, Z. Didžbalis; \$25 – P. J. Lukšai; \$30 – A. A. Sukauskai, E. Bersėnienė.

Toronto lituanistinių kursų studentai su "Vilnius Manor" gyventojais pasitarime dėl tautosakos rinkimo. Viduryje – T. KOBELSKIENĖ, padėjusi suorganizuoti šį susitikimą. Nuotr. G. Paulionienės

Maloniai kviečiame atsilankyti į RELIGINĖS ŠALPOS POPIETĘ

kovo 8, sekmadienį, 12.30 valandą po pietų, (punktualiai) Anapilio salėje.

• Tai diena pritaikyta tema kalbės rekolekcijų vedėjas, iš Lietuvos atvykęs kun. Algdis Baniulis, SJ • Bus pietūs ir pyragai

Bilietus-kvietimus prašome įsigyti iš anksto parapijos salėje sekmadieniais po Mišių arba kitomis dienomis vakarais užsisakyti pas Birutę Matulaitienę tel. 416 622 8599.

Popietę rengia ir visus dalyvauti kviečia –

KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius ir tarybos religinė sekcija

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS VALDŽIAI, ĮNEŠDAMI SANTAUPAS MŪSŲ KOOPERATYVE!

RRSP

- Mokame aukštas palūkanas (žiūr. skelbimą 8-tame "Tėviškės žiburio" puslapyje)
- Neimame jokio administracinio mokesčio
- Prieš 69 gimtadienį galėsite lengvai šias santaupas paversti į RRIF nemokant valdžią jokių mokesčių
- Norint gauti mokesčių atleidimą už 1997 metus, įnašą į RRSP reikia įteikti iki 1998 metų kovo 2 d.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas Toronte

PRANEŠIMAS JAUNIMUI

Toronto Lietuvių Namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas jaunimui

TIKSLAS. Remti stipendijomis studijuojantį jaunimą, skatinti premijomis lietuvių kalbos ir kultūros pažinimą, ugdyti jaunosios kartos dalyvavimą visuomeninėje-kultūrinėje veikloje ir remti visa tai, kas tarnauja lietuvių išsivystimui.

KVALIFIKACIJOS: Komisija, skirstydama stipendijas, atsižvelgs į šias sąlygas: a) turi būti lietuvių arba lietuvių kilmės, b) studijuojantieji pilnu laiku (full time) aukštesniosios mokslo institucijose, c) Vasario 16 gimnazijos mokiniai, d) lituanistinių kursų ar institucijų studentai, e) lituanistinių mokyklų mokytojai bei studentai, studijuojantys lietuvių kalbą ir jos dėstymo metodiką, f) finansinių reikalavimų įrodymas.

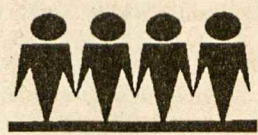
Prašymą rašant duoti kuo daugiau žinių apie save, studijas, pažymius, lietuvišką veiklą, dalyvavimą lietuviškose organizacijose, anksčiau gautas stipendijas ar premijas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis 1573 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada, darbo valandomis tel. 416 532-3311, arba skambinti dr G. Ginčauskaitei tel. 416 532-7115. Prašymai pristatomi iki 1998 m. kovo 1 d.

Stipendijos bus paskelbtos metiniam Toronto Lietuvių Namų susirinkime kovo 22 d. Pageidaujame, kad jame studentai dalyvautų. Stipendijos bus paskirtos nuo rugsėjo 1-30/98 tuo atveju, jeigu bus įrodyta, kad studentai yra registruoti pilnam laikui (full time).

TLN švietimo fondas "Labdara"

NEMOKAMI MORGICIŲ PERKĖLIMAI

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

P A R A M A

praneša,

kad nemokamai priimami morgičiai iš kitų finansinių institucijų.

Mes pasirūpinsime visomis perkėlimo smulkmenomis,

advokato paslaugos nereikalingos.

Ir pirmus tris mėnesius nereikės mokėti palūkanų!

PARAMA RŪPINASI SAVO NARIAIS

Prašome kreiptis į kooperatyvo raštinę tel. 416 207-9239 arba 416 532-1149

Lietuvos nepriklausomybės

1990 m. kovo 11 atstatymo minėjimą rengia Tėvynės sąjungos Toronto židyns š.m. kovo 15, sekmadienį, 2 v.p.p. Prisikėlimo parapijos salėje, 1011 College St. Toronte. Pagrindinis kalbėtojas dabartinis Lietuvos respublikos teisingumo ministras prof. Vytautas Pakalniškis. Meninė programą atliks naujas kamerinis orkestras, vadovaujamas muzikės Audronės Šarpytės. Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

Tėvynės sąjungos Toronto židyns

Lietuvos atgimimo sąjūdžio Toronto skyrius Vilniaus vidurinė mokyklai "Lietuvių namai" paaukojo 400 dol. Mokyklų direktorius A. Rudys atsiuntė mokyklos oficialią padėką su geriausiais sėkmės linkėjimais.

"Caritas" sambūriui

Lietuvoje \$50 aukėjo J. Staškevičius.

Išsivijos lietuvių klierikų studijoms Romoje aukėjo: \$50 – D. Batūrienė (a.a. Kazimiero Batūros II mirties metinių proga).

A. a. Mečislavo Norkaus atminimui, užjausdama žmoną ir visą šeimą, Stasė Matulevičienė, "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Mečislavui Norkui staiga mirus, jo gražiam prisiminimui ir kartu užjausdama jo šeimą bei visus giminės H. Kairienė ir šeimą "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$25.

A. a. Prano Šiūlio atminimui, užjausdama žmoną Marytę, dukrą Rūtą su šeimą bei sūnų Rimą su šeimą, Algis ir Roma Kličiai, Atlanta, "Tėviškės žiburiams" aukėjo \$100.

Vilniaus radijo užsieniui

laidos girdimos 7 v.v. 5880 kHz ir 5950 kHz dažniu. Pranešimus apie girdimumą ir pageidavimus prašoma siųsti: Vilniaus radijas užsieniui, Konarskio 49, Vilnius.

Bijana's Translation Services

VERTIMAI ŽODŽIU ir RAŠTU lietuvių, rusų, anglų ir prancūzų kalbomis.

Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisingumo ministerijos (Ministry of the Attorney General).

Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Etobicoke, Ontario M9B 5C9

MONTREALQUE

Lietuvos nepriklausomybės 80 metų sukaktis buvo paminėta vasario 15 d. Aušros Vartų parapijoje. Į iškilmingas pamaldas buvo įneštos vėliavos – Kanados, Lietuvos, Kvebeko, KLM Moterų draugijos Montrealio skyriaus, Jūros šaulių "Neringos" ir LK Mindaugo šaulių kuopos. Skautukai padėjo vainiką prie Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės garbės lentos. KLB Montrealio apylinkės užprašytas Mišias aukėjo ir pamokslą pasakė kun. Hermanas Sulcas, SDB. Skaitinius skaitė dr. Jonas Mališka ir šaulė Aldona Vaičekauskienė. Atitinkamai parinktas šiai šventei giesmės giedoję parapijos choras.

Po pamaldų minėjimas buvo tęsiamas salėje. Pranešėja Silvija Staškevičienė pakvietė vėliavas prie scenos, buvo sugiedotas Kanados himnas bei tylos minute pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Paskaitą skaitė montrealietis Pasaulio Mažosios Lietuvos fondo pirmininkas, Klaipėdos universiteto garbės daktaras Vilius Pėteraitis. Jis aptarė Vasario 16-osios reikšmę lietuvių tautai ir gal tik primirštas Mažosios Lietuvos tautinės tarybos 1918 metų lapkričio 30 d. akta, kuriuo buvo reikalaujama "priglaudimo Mažosios Lietuvos prie Didžiosios Lietuvos". Šį ir Lietuvos tarybos 1918 m. vasario 16 d. aktą kalbos metu perskaitė Donaldas Giedrikas. Vėliau D. Giedrikas pristatė ką tik išėjusią V. Pėteraitio knygą – "Mažoji Lietuva ir Tvanksta". Šį ir kitos Pasaulio Mažosios Lietuvos fondo išleistas knygos buvo galima čia pat salėje įsigyti.

Šios šventės proga žodžiu sveikino M. Henri-Francois Gaurin, Verduno apylinkės atstovas Kvebeko atstovų rūmuose, Montrealio burmistras lietuvių kilmės atstovė Michelle Daines (Onutė), estas Richard Leithan ir latvis Janis Verners. Raštu sveikino Kanados ministras pirmininkas Jean Chretien

ir finansų ministras Paul Martin. Ypač pastarąjį sveikinimas buvo labai šiltas su asmeniškų prierašu. Meninę dalį atliko solistė Gina Čapkauskienė, padainuodama šešias lietuvių kompozitorių dainas. Akompanavo ir tarp dainų improvizaciją paskambino muz. Laurenti Djintcharadze.

Rengėjų vardu KLB Montrealio apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius padėjo visiems svečiams, programos atlikėjams, minėjimo dalyviams ir talkininkams. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu ir vėliavų išnešimu.

Sekė vaišės. Apie 150 dalyvių gražiai paruoštais ir skaniais užkandžiais pavaišino neseniai atsidariusi lietuvių firma Sam's Kitchen, 521 Neptune, Dorval, Que., H9P 2A6, tel. (514) 422-8262.

"Rūtos" klubą vasario 11 d. aplankė du svečiai. Pirmasis buvo Algimantas Astrauskas, kuris papasakojo apie savo protezų firmos veiklą Kaune. Tuoj po to užėjo į klubą kun. H. Sulcas, kuris irgi šiuo metu lankosi Kanadoje. Jis jautriai apibūdino savo misijonierišką darbą Ruandoje. Linksmajai daliai A. Astrauskas, neblogai valdantis akordeoną, sumaniai pravedė bendrą dainavimą. Klubiečiai liko labai patenkinti.

Aušros Vartų parapijoje Rekolekcijos vyks vasario 27, 28 ir kovo 1 d.d. Jas praves kun. Algdis Baniulis, SJ, Šv. Juozapo darbininko šventovės klebonas Klaipėdoje.

A.a. Ignas Lukošius, 87 m. amžiaus, mirė vasario 3 d. Po pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje vasario 5 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko čia draugai ir giminės Lietuvoje.

A.a. Ignas Petrauskas, 94 m. amžiaus, mirė vasario 12 d. Po pamaldų Aušros Vartų šventovėje palaikiai išvežti į Šv. Jono lietuvių kapines Mississauga, Ont. Liko gyvenimo draugė, bičiuliai ir giminės Lietuvoje. B. S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai – Automobilai – Prekyba – Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-5355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasitarnavimas neįpareigoja apsidrausti.

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje, Vermonte

1998 m. "NERINGOS" STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA BIRŽELIO 21-27 d.d. – Jaunuoliams 17-20 metų BIRŽELIO 28-LIEPOS 11 d.d. – Vaikams 6-10 metų

LIEPOS 12-26 d.d. – Vaikams 10-16 metų

LIEPOS 26 – RUGPJŪČIO 1 d.d. – Šeimoms su mažais vaikais

ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS

RUGPJŪČIO 2-15 d.d. – Vaikams 7-16 metų

RUGPJŪČIO 19-23 d.d. – Šeimoms su mažais vaikais

INFORMACIJA – REGISTRACIJA

kreiptis į Daną Grajauskaitę: 66 Salisbury Rd. #2, Watertown, MA 02172 tel. 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

DĖMESIO! Išnuomojamas Lietuvos TV sukurto filmo "Giminės" vaizdajuostės 40 serijų, pagamintose pagal paskutinę techniką. Skambinti Teresei 905 890-1776, Mississauga, Ont. Kas nori pirkti – kaina pagal susitarimą.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus. Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti Alvydui tel. 905 848-9628 416 609-5108 (pager).

IEŠKOME auklės 8 mėnesių vaikui Mississaugoje. Prašome skambinti tel. 905 282-9102.

IEŠKOME moters prie 3 vaikučių 5, 3 ir 1.5 metų, gyvenančios kartu Mississaugoje nuo kovo mėn. tel. 905 848-9628.

IEŠKOME moters, ne vyresnės kaip 55 metų, kuri atliktų namų ruošos darbus ir gyventų mūsų namuose. Tel. 905 886-6118 Richmond Hill.

DVIEJŲ MIEGAMŲJŲ BUTAS išnuomojamas apartamentiniame pastate už \$722 mėnesiui, įskaitant visus bendrinius patarnavimus (utilities). Netoli yra visų poreikių vietos. 2900 Jane St. (į šiaurę nuo Sheppard). Tel. 416 744-7027 arba 416 749-2319.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojame priėmamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melkui, tel. 416 760-7181.